

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre 16 kor
 Negyedévre 4 "
 Helyben háshoz hozva:
 Egész évre 20 kor
 Negyedévre 5 "
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre 24 kor.
 Negyedévre 6 "

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és
 ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 3.

A szerkesztőség kóriratok visszaszállítását
 vagy megőrsítésére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

Forduló ponton.

(—a.) A magyar politika döcögős szekerere ismét forduló ponthoz érkezett.

Az appropriációs vitánál elhangzottak a vezérszónokok utolsó felszólalásai, most már csak a formalitás van hátra, ezzel tető alá kerül a költségvetés és ezzel lejár az ideiglenes megállapodás a kormány és az ellenzék közt. Lehet, sőt valószínű, hogy egy-két kisebb lélegzetű javaslatot letárgyal még a képviselőház a felhatalmazási javaslat után, de ez csak néhány nappal, legfeljebb egy héttel odázza el a dolgot és ismét szőnyegre kerül annyi bajnak forrása és a politikai életnek egy évtized óta állandó ütközőpontja, a véderőreform.

Khuen-Héderváry miniszterelnököt egy hónap óta szembaja akadályozta meg abban, hogy a véderőreform javaslatnak tetőaláhuzása ügyében tovább tárgyaljon az ellenzéki pártokkal. Azonban ennek dacára is történt valami, az utolsó héten a felhatalmazási törvényjavaslat felett folyt mindvégig magas nivón állott vita alatt.

A pártok szónokai Apponyi példájára előállottak kívánságaikkal, melyeknek teljesítése ellenében hajlandók átengedni a

véderő reformjavaslatot. Apponyi kívánságait, melyek a kiegyezési törvényben gyökereznek, mindannyian kunciliánsoknak találták. Lukács miniszter is honorálta azokat s abban a feltételben, hogy lehet még azokból egyet-mást akudni is, elfogadná a tárgyalás alapjául.

Andrássy tegnapi nagy beszéde, mely leplezetlenül rámutat a véderőreform végrehajtásának és halaszthatatlan voltának feltétlen szükségességére s egyúttal a Justh-párt azon követelésének abszurd voltára, hogy a véderőreform hozassék szoros kapcsolatba a választójog reformjával, — nagy szolgálatot tett a békés megegyezés ügyének.

Mindez jó anyagot nyújt a miniszterelnöknek, hogy holnapi audienciáján megtehesse az első lépést a kibontakozás felé.

A véderőreform s a parlamenti tanácskozások további sorsa első sorban most már attól függ, hogy mit hoz Bécsből a miniszterelnök tarsolyában. Ha csak valami lesz is abban a tarsolyban, akkor Justhék okvetetlenkedése dacára is nyélbe lehet ütni a békés kibontakozás ügyét. A többi ellenzéki pártoknál s azok vezéréinél annyi jóakarát és bölcs mérséklet mutatkozik, hogy valamelyes eredmény esetében biztosra lehet venni a dolgot. Ha

Justhék magukra maradnak az obstruálásban, hiábavaló lesz akkor minden fortélyuk és terrorizálásuk. A nemzet minden rétege óhajtja most már a megegyezést, az erőszakos ellenállásnak nincs semmi gyökere és talaja.

Nagy baj lenne azonban, ha teljesen üres lenne Héderváry tarsolya. Üres kézzel nem lehet leszerelni senkit sem. A harcot állja ugyan a most már meggyógyult miniszterelnök, állja pártja is, mely holnap párját ritkító tüntetés mellett fogadja vezérét, — de az ilyen szenvedélyes pártharcokból ritkán szokott áldás származni a hazára és közjóra.

Nem is fogja azt provokálni egyik fél sem, hanem közös akarattal keresik a békét — ha a küzdelem árán is.

Az első nemzetközi szerződés aláírása Budapesten. Félhivatalosan jelentik: A magyar-amerikai szerződési jogi egyezmény aláírása kedden, e hó 30-án, fél 12 órakor Budapesten, a magyar igazságügyminiszteriumban fog megtörténni. Az egyezményt az Amerikai Egyesült Államok részéről Vererens Richárd C. nagykövet, Magyarország részéről, pedig gróf Eszterházy Pál titkos tanácsos közös külügyminiszteri osztályfőnök és Tóry Gusztáv igazságügyi államtitkár írják alá. Ezt

„TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

Lélekkel és anélkül.

Az urfi, amiut végig haladt a szép zöld táblában, egy telt szemű, nagy bajszu kalászt leszakított, a kalapja mellé tűzte, azután ostorával a csinos, mutatós kamásliját veregetve, vidáman, füttyölve ment tovább. Az utmentén jobbra balra kicsipkézett s élű, hamvas kékségű buzavirágok, vadrepék és vidám hamissággal integető, élénk pipacsok bólongottak a kellemes reggeli szellőben.

Othon, az ósdi, bolthajtásos házban is nyíló virág, friss föld és zöld levelek illata lengte körül. A tornác fájára ki voltak rakva a muskátlik kicsi és nagy cserepekben, némelyiken egy-két erős színű, hidegálló virág is volt.

Amig elkészítették a friss mézből, tejből, szalonnából álló reggelit, kihajolt a folyosó végén, a kőpárkányon, nézte a szépen nekibokrosodott vadszőlőt, a kertben dolgozó asszony-népséget, a tyukmamat, amiut aggodalmas körültekintéssel vezeti az apró, pelyhes, fehér kis jószágait védett helyre a kerítés aljába és a tarka, selymes szőrű borjúkat, ahogy játékos

kedvükben bohókás ugrálásokkal ijesztetik az apróbb malac népséget. Olyan jó kedv fogta el az urfit, az egészségnek, gondtalanság és vidámságnak valami olyan kicsattanó, erősen boldogságos érzése, hogy szeretett volna hangosan kiabálni, a kerítésen keresztül mászni, mint mezitlábás kis gyerek korában vásott pajtásával, vagy jól összeverekedni valamelyik lurkóval a régiek közül.

Az udvaron épen moct ment keresztül az egyik cseléd, az urfi gyermekkori, legjobb pajtása. A lovakat vitte itatni. Tiszteletteljesen, de bizalmas melegséggel köszönt fel a tornácra. Az urfi mosolyogva intett és szinte ujongva kiáltott le hozzá:

— Pista te, itt a tavasz — és mélyet, nagyot lélekzett a balzsamos, üde levegőből.

A legény, amiut válaszolt, szinte kiérezett a hangjából az erőszakkal visszafojtott kurjantás:

— Abbizony, még pedig a javából.

A sima aszfalten halvány, szomorú arcú ifjú haladt. A lány tavaszi fuvallat megborrongatta, de azért felöltőjét nem gombolta be, mert ma mindenki nyitva viseli, hiszen már nincs hó és ma nincs eső. Megállt a kávéház előtt, nézte a mesterséges kert műleveleit és amiut egy helyes, csinos nő elhaladt előtte, hirtelen meg-

ütötte, körülöngte, majd elborította valami finom, kellemes illat. Az urfi érdeklődve nézett a hölgy után és egész öntudatlanul megindult a mámorító illat után. Amint mély lélekzettel szivta magába azt, önfelédten mormogta: Itt a tavasz.

* * *

A fiatal gazda kiment a földjére, nézte, amiut egyforma, szinte gépies mozdulattal aratja a gabonát a sok dalos ajku, egészséges, vidám legény és lány. Dült a rend. Olyan lett az oldal, mint egy szabályosan hullámos tenger. Itt ott már készen álltak a kereszték is benne. Egy szép, sárga kalászt felvett, kipergette belőle a nagy, ép szemeket, áhítatosan, egy kis meghatótsággal nézte el rajtuk a mindenható Isten mását és magában végtelen megelégedéssel adott hálát a dús aratásért. Azután megkönynyebült szívvél, nagy életkedvvel nézett munkásai után és velük dudolta ő is, hogy: »Megveszem a szegénységéd tőled.«

Egyszerre valami erősebb hangra lett figyelmes, mintha szóváltás lenne a közelbe. Arra ment. Mosolygott, amiut látta, hogy Pista ingerkedik egy tüzes szemű, tüzes nyelvű lánnyal. A lány keményen szólt:

— Nyughassék már.

KAJÁRI ÖDÖN

Elektrotechnikai vállalata. Nagyvárad, Lévy-palota, Körös oldal

Iroda és csillár raktár 497.

Telep és éjjeli ügyeletes telefon: 1192.

Ajánlja dús csillár raktárát.

Készít villamos világítási ■ erőátviteli, valamint csengő és házi telefon berendezéseket.

A legjobb minőségű Dr. JUSTH-féle Wolframlámpák legolcsóbb beszerzési forrása.

az aláírást érdekes küzdelmek előzték meg. Bécsi politikai körökben minden áron azt akarták, hogy a szerződést Bécsben írják alá. A magyar kormány viszont abból indult ki, hogy most már tisztán Magyarország szerződik az Egyesült Államokkal (Ausztriának már van hasonló szerződése), tehát a szerződést föltétlenül Budapesten kell aláírni. Az osztrákok ennek dacára ragaszkodtak Bécshez, hogy a fővárosuk »birodalmi« jellege még inkább kitűnjék. Végre is a magyar állam álláspontja győzött s aláírják évszázadok óta az első nemzetközi szerződést a magyar fővárosban.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Budapest, január 27.

Elnök Návay Lajos.

Bemutatja a kir. Curia átiratát, melyben értesíti a Házat, hogy az Andrics Tivadar mandátuma ellen benyújtott petíciót elutasította. Bemutatja Arvavármegye átiratát a vármegyei számvéviszék visszaállítása tárgyában. Ezután felolvastatott az indítvány és interpellációs könyv, amelybe Lengyel Zoltán jegyzett be újabb interpellációt. A trializmust hirdető iratok üldözése tárgyában.

Ezután következett a

felhatalmazási javaslat

tárgyalásának folytatása.

Glosswein beszéde.

Glosswein Sándor az appropriációs vitát igen nívósan tartja s csak azt sajnálja, hogy egyes kitűnő államférfiak, mint Andrássy, Apponyi és Lukács nem tartják szükségesnek a nép széles rétegeinek a politika sáncaiba való bevonását. A természetes fejlődés, a logika kívánja, hogy a népet előbb erősítsük meg s azután rakjunk újabb terheket a vállaira, aki ez ellen cselekszik, az vétkezik a humanizmus ellen. (Eljenzés és taps a baloldalon.)

A magyarságot nem félti az általános választói jogtól, de erősítsük meg a népet anyagilag és mutassuk ki, mert így csakugyan a nemzetiségek táborába kergetjük, még azokat a nem magyar ajkú, de velünk érző állampolgárokat is. A javaslatot nem fogadják el. (Kiürö lelkis éljenzés és taps az ellenzéken.)

Justhék védekezése.

Batthyány Tivadar gróf megemlíti, hogy egyes lapok szeretnék úgy feltüntetni a politikai helyzetet, mintha a Justh-párt teljesen izolálva volna a választójog tekintetében. Mát ez nem egészen így van és hogy ne állithassák majd a Justh-pártot bünbakul az elkövetkezendő események elé, felolvassa a Justh-párt pontokba foglalt követelését a véderőreformmal szemben, amely lényegben teljesen megegyezik Apponyi prozódójával. A pénzügyminiszter tegnapi beszédében azt mondta, hogy az Apponyi követelése remélhetőleg nem minimum s ebből a függetlenségi pártok semmit sem engedhetnek. Egy tiszta választáson megszületett többségi párt előtt meghajlik, de egy olyan párt előtt, amely a többséget pénzzel és presszióval szerezte, nem fog meghajlani soha. (Eljenzés és taps a baloldalon.)

Foglalkozik Andrássy beszédével, aki tegnapi beszédében azt mondta, hogy ne preszcionálják a koronát olyan dolgok kiereszkedésére, amelyet a nemzet később megbánhat. Kérdi Andrássyt, amikor a koalíciós kormány megalakult, volt-e akkor szó plurális választójogról? Szólv úgy tudja hogy nem. (Igaz úgy van balfelől.)

A kormánypártban sem egységes a felfogás a választójog tekintetében. Ha Tisza nem akarja a demokratikus választójog megalkotását, a többség más nézeteket valló tekintélyes része nem mer vele szembe helyezkedni. Minden parlamentáris követelményekkel ellenkezik az a tény, hogy a kormány ankétekkel akarja megoldani a választójog nehéz problémáját. (Igaz úgy van balfelől.) Ne sirassa ezt a parlamentet Rakovszky, mert a nemzeti politika a népparlamentben sokkal termékenyebb talajra fog találni, mint a mai reakciós parlamentben. (Taps a baloldalon.)

Sümegei Vilmos: A vesztegetéseket kap-

csolják ki a választásokból. (Igaz, úgy van a baloldalon. Zaj jobbfelől.)

Batthyányi Tivadar gróf: Vagyunk mi olyan hazafiak, mint a mostani többség. Roszszalja Lukács pénzügyminiszter tegnapi fejtegetését, aki az ellenzékkel szemben erőszakot emlegetett. Elvben és gyakorlatban egyetért a pénzügyminiszterrel, aki azt mondja, hogy az obstrukció némely esetben elvi. Ez az eset pedig, most fennáll és élni is fog vele az ellenzék. (Eljenzés és taps a baloldalon. Óriási zaj a jobboldalon.)

Andrássy válasza.

Andrássy Gyula gróf személyes megátdatása címén kér szót. A katonai kérdésben egyetért Batthyányi Tivadar gróffal, csupán a választójog tekintetében nem ért vele egyet. Ő neki csak egy célja van és ez az, hogy a béke érdekében a pártok egy elfogadható alapra helyezkedjenek. Azt a junktimot tartja igazoltnak, amely a véderővel szerves kapcsolatban áll s most is az az álláspontja, hogy a véderő és a választójog között junktim nem állítható fel. Justhék azt akarják, amit Kristóffy akart annak idején. Nem akarja Justhékát azonosítani Kristóffyval, de konstátálja, hogy ugyanazt a politikát folytatják, mint Kristóffy. (Zajos ellenmondás a Justh-párton. Kristóffy a fejével bólintott.)

Andrássy Gyula gróf kijelenti, hogy nem igaz az, mintha ő a választói jog javaslatával bukott volna meg. Őt nem a pluralitás, hanem a bankkérdés buktatta meg.

Ezután

Hegedüs előadó kérte a javaslat elfogadását.

A Ház az appropriációs javaslatot általánosságban és részleteiben is elfogadta. A benyújtott határozati javaslatokat elvetették.

Hétfőn a Házban az appropriációs javaslat harmadszori olvasása kerül napirendre.

Egy óraker átérttek az interpellációkra.

Lengyel Zoltán az idegen nemzetiségi nyomtatványok üldözéséről interpellál. A beözlő és az országra nézve sértő térképek kiltását sürgeti.

Az ülés 2 óraker ért véget.

De nevetett a szeme, szája, egész arca.
Pista is nevetett, s boldogan szólt:
— Hej, gazduram! szüretre lakodalmazunk ám. De a gazduram se maradjon ám el.
— Nem, nem Pista fiam. Majd szüret felé ráértünk. Most még sok a munka, most még nyár van.

A lány kedvesen fohászkozott fel.
— Oh áldott, szép nyár.

Bent a fényes, de poros városban egy vendéglő kerthelyiségében két ur ült unottan, a megszokás egykedvűségével. Előttük egész csapat kiürült üveg. Ásitva nézték a körülöttük zajló tarka képet az egyik és szólt:

— Oh, unalmas nyár. Mikor lesz már vége. De nini öregem, mintha kopaszodnál már.

A másik szinte bamba mosolylyal nézett fel. Szeme fénye volt és üres, arca már ráncos és unott, feje öszülni kezd és kopaszodni.

— Hja barátom, nem csoda, hiszen nyár van. Már nyár.

* * *

Hangos a szőlőhegy, hangos a gyümölcsös kert. Vidám szüretvezők dalolnak fenn a hegyoldalon, így könnyebb a munka. Puttonos emberek, gyönyörű fűrtökkel gyorsan fordulnak a préházig s vissza. A cigány már buzsa és a

hevenyészett konyhából magasra száll fel a keskes füst a ritkás levegőbe. Nincs ember, nincs gyerek, nincs szegény, vagy jómódu, barát vagy idegen, kit az édes szőlőből és jóízű életből bőven el ne látna a bájos, kedves háziasszony és idei musttal, tavalyi borral vigan ne traktálna a háziur.

Pista süti a szalonnát hosszú nyárson az urfiknak, kisasszonykáknak, akik meleg posztó kendőskébe, kabátkába, jó meleg, bélelt cipőcskébe vannak bepakolva. A nagyobb diák népséget dohányozni tanítja nagy titokban szarított szőlőlevélből, s közbe mindegyre ismételteti:

Szakasztott így tanultuk ezt meg mi is a gazdurammal, egyszer szüret idején. Hej, de elnaspárgolt érte az öreg tekintetes ur.

Megtelik a pince, megtelik a kamra. A sok gyümölcs alatt meghajolnak a pulcok. A sok beöltöztől még egyet sem csent el az apró nép. Most még ők is dologgal vannak elfoglalva, most még ők is segítenek. A gyűjtésből mindenkinek ki kell venni a részét.

Üres tárcáját nyújtja csak a nagyságos asszony felé a nagyságos ur.

— Nincs és nincs. Ahol nincs, ott ne keress, mondja a közmondás — és otrombán, durván kacag hozzá.

— Istenem és a gyermekeknek cipő kéne, ruha kéne, kalap kéne. Már itt az ősz.

— Hja, elment ami volt, ugyancsak cipőre, kalapra, ruhára, zsurra a nagyságos asszonynak. Elment flancra, korzóra.

— Elment kártyára, borra, kávéházra, hopiciberre, drága füstre a nagyságos urnak.

— Már fiam akármire, de elment. Pedig itt az ősz.

Tegyétek be fiam jól a kapukat, ajtókat, ne jöjjön be a hideg. Az asszony népség menjen tollatépni, a férfiak moraszoljanak kukoricát. Pista bátyátok majd mond mesét nektek arról az időről, mikor fiatalok voltunk mi is. Volt ám akkor is sok szép és jó a világon. Nem is látszik rajtad te Pista, hogy mennyi idő forgott el már azóta felettünk.

— De a tekintetes uron se. Olyan az arca most is, mint a piros alma.

S míg künt vidán tere-tere, nóta és mese mellett foly a kedves téli munka, bent az öreg diófaasztal körül párnás karosszékében ül az öreg tekintetes ur és mesét mond az unokájának olyan lélekből, hogy az valóságnak veszi. Mikor már elaludt nagymama ölében és puha ágyacskájába is elkerült az apróság, akkor nagyapa a fiatal gazdásznak meséli az életet és úgy vezet a valóságban, hogy az csak álom

Weiszlovits Adolf és Fia

cég „Concordia Entreprise des Pompes Funébres“ Első nagyváradai temetkezési vállalatával és márvány művek gyárával Rákóczi-ut 13. sz. a. épült házába (a régi Apolló épülettel szemben) ÁTKÖLTÖZÖTT.

Az 1858. év óta fennálló vállalat jóakaratu pártfogását és támogatását új otthonában is kéri kiváló tisztelettel **Weiszlovits Lajos.**

József főherceg állapota.

A tegnapi riasztó hírek után ma megnyugtatóbb hírek kerültek ki a Faszanaszatóriumból József főherceg állapotáról. A nagybeteg főherceg az elmúlt éjszakát aránylag nyugodtan töltötte, kevés megszokással hat óra hosszáig aludt és a hőmérséklete egészen normális lett, valamint az érverése is.

Mindamellett az orvosok nem merik egész határozottan állítani, hogy minden veszélyen már túl van a főherceg.

Komplikációt ezidőszert nem állapítottak meg az orvosok s ez ad reményt arra, hogy a seb gyógyulása zavartalanul fog lefolyni.

Angusztia főhercegnő az éjet odabaza töltötte, de ma reggel nyolc órakor már ismét a szanaszatóriumban volt nagybeteg férje betegágyánál és egész délelőtt nem mozdult ki onnan.

Ma délelőtt fél 10 órakor a következő bulletint adták ki József főherceg állapotáról:

O fensége csekély megszokással 6 óra hosszat aludt az éjszaka folyamán. Közérzete javult; a fájdalmak csökkentek. Hőmérséklet 36,7, érelökés 74.

Ugyanezt a bulletint táviratozták meg Bécsbe a kabinetirodának is. Az egész délelőtt csilingelt a telefon a szanaszatóriumban. Udvari, társasági, katonai és politikai notabilitások pedig személyesen jelentek meg, hogy tudakozódjanak a főherceg állapotáról.

Teljesen megbízható, előkelő forrásból értesülünk, hogy a főherceg állapota javult és így aggodalomra egyáltalán nincsen ok.

— Brr . . . , be hideg van itt. Hol vannak a gyerekek? Hol kószálnak már megint azok a szélkergetők?

— A színházba. Ma premier van.
— Mivel a csodával mentek?

— Pénzzel. Kölcsön kértük. Hosszas könyörgésre kaptunk csak, az igaz, de hát mit csináljunk. El nem maradhatnak. Mit mond a világ, ha sehohol sem mutatják magukat.

— Jól van. Csak rakjuk az adósságot tovább, amíg akad bolond, hogy hitelezzen. Szemünk nincs amennyi kell, hogy így dideregjen ebbe a hideg időbe. Pedig hogy fáj a hátam, a lábaim, a karomat is alig bírom.

— Az igaz, már csak vás vagy. Se husod, se semmi szined. Istenem, hogy elpusztul, mivé lesz az ember.

— Ez a tél tett engem ilyené. Nem mentem volna én így tönkre. Csak ez visel meg. Hidd el. Ez a nyomorult tél. . .

Boér Margit.

Rimler polgármester a miniszteriumban.

Nem arról van szó, hogy Rimler Károly polgármester talán valami magasabb állást foglalna el valamelyik miniszteriumban. Erre nem volna ő kapható, mert jobban össze van nőve a várossal s annak intézményeivel, amelyek jó része az ő működése alatt került tőle alá, vagy jutott a megvalósulás stádiumába.

A napokban azonban fent volt a polgármester a kereskedelemügyi miniszteriumban, hogy egyik-másik ott levő fontosabb városi dolganakban eljárjon.

Beöthy László kereskedelmi miniszter körülbelül két óráig tartó beszélgetést folytatott s alkalma volt tapasztalni azt a meleg érdeklődést, megbecsülhetetlen jóakaratot, amellyel Beöthy László miniszter Nagyvárad iránt viselkedik. Különösen három dologban folyt a tárgyalás és pedig a vasuti üzletvezetőség, a felső ipari szakiskola és a munkáslakások kérdésében.

Vasuti üzletvezetőségnek Nagyváradon lendő felállítása tárgyában a miniszter kijelentette, hogy a legnagyobb jóakarattal van tekintetben is Nagyvárad iránt s ha a vasuti politika megengedi, egy nagyváradai üzletvezetőség beillesztését, teljesíti a város óhaját. De ez még idő kérdése, mert a szabadkai üzletvezetőséget is ezután állítják fel. Igéretet nem tehet, de jóindulatán nem fog a kérdés kedvező megoldása mullani.

A felső ipariskola itteni felállítását nem csak akarja, de már szakértőt is küldött e tárgyban Nagyváradra. Igyekeztek a város a szakértővel jóindulatul megállapodni. Az iskolához legalább is a tanerőket az állam adja, míg a helyiségekről Nagyváradnak kell gondoskodni.

A munkáslakások kérdésére és az ehhez nyújtandó államsegélyre nézve kedvező elintéztést helyezett kilátásba Beöthy László kereskedelmi miniszter.

A miniszterrel folytatott tárgyalások után az egyes ügyosztályokat kereste fel a p-mester s mindenütt a legkedvezőbb fogadtatásban részesült az ügyosztályvezetők részéről.

A gyulai kötő-szövő gyár részvénytársasága Nagyváradon felállítandó gyártelep létesítését attól tette függővé, hogy államsegélyben részesül-e az új gyártelep. Eppen tegnap volt e tárgyban a miniszteriumban a tárgyalás, amelyen az illetékes ügyosztály vezetője az államsegély megadását javasolta s így mi sem áll utjában a nagyfontosságú gyártelep felállításának.

A városi államsegélyre nézve a polgármester azon határozott értesülést nyerte a miniszteri tanácstól, hogy a 4 ik millióból járó részt is még ez évben megkapja a város, de 75000 koronánál többet a jövőben sem kap Nagyvárad, mert a fennmaradó összeg nagy hányadát, körülbelül 80 százalékát az állami rendőrség felállításához és fentartásához használja fel az állam. Tehát a rendőrség államosítása e szerint biztos. Nagyvárad városa pedig nem veszít semmit, mert elesik az a feltevés, hogy a mai

rendőri kiadásokat a jövőben is teljes egészében viselnie kell Nagyvárad városának.

A már elkészült, de még nyilvánosságra nem került városi törvényből annyit elárulhatunk, hogy abban a városok autonómiájának kiterjesztése is bentfoglaltatik, olyan irányban, hogy az eddig miniszteri jóváhagyást igénylő sok dologra vonatkozó közgyűlési határozatra nem kell, a törvényjavaslat szerint, a miniszter jóváhagyását kikérni.

A Párispatak rendezésének kérdése most van jóváhagyás alatt, a Szent László-tér burkolásának ügye pedig tárgyalás alatt áll.

A Bettermentről szóló szabályrendelet jelenleg a pénzügyminiszteriumban van.

A polgármester legutóbbi budapesti útja tehát igen eredményes volt.

A város fejlődése.

Népfürdő, iparpalota, munkásházak, utcabővítések.

Fontos tervekkel foglalkozott tegnapi ülésén a város szépművészeti és közlekedési bizottsága, Komlóssy József gazdasági tanácsos elnöke alatt.

Jelen voltak Siket Traján, Moskovits Miksa, Gerő Armin, Schwartz Izidor, Hann Lajos, Incze Lipót, Stark Gyula, Kőszeghy József, dr Mayer László, Sztarill Ferenc és Köblös Ferenc.

A népfürdő tervét ismertette először Komlóssy József tanácsos. A Laporta-malom helyére van tervezve a népfürdő, zuhanyrendszerrel. Az építésre és fentartásra a számvevőség 33 ezer koronát szán évente, mivel 205 ezer koronába kerülne a fürdő és ennek megfelelő annuitásról kell gondoskodni. Ez a megnövekedett költség úgy állott elő, hogy a miniszter kívánságára átalakították a terveket. Kőszeghy József főmérnök kijelenti, hogy redukálni a költséget csak úgy lehet, ha kisebbre szabják a fürdőt.

Hann Lajos: Legyen kisebb, de építsünk többet, a város más helyén is.

Siket Traján nem sajnál semmi áldozatot, de úgy kell csinálni a fürdőt, hogy a szegény nép könnyen megközelíthesse. A Porond, a Rét, a Külváros népe messze esik a Laportától. A beosztás, a terv kitűnő, csak az a baj, hogy így a város elnyújtott periferiáján volna a fürdő.

Schwartz Izidor ajánlja, hogy ne odázzák el, csinálják meg most, ha mindjárt kisebb méretekben is.

— Csináljuk meg, mert Weisz Lajos megint interpellál! — mondja Moskovits Miksa.

Gerő Armin főkapitány fontosnak tarja, hogy az ittlakó állandó munkásság jusson fürdőhöz, ne főleg a gyárak folyton változó munkássága. Ajánlja, hogy módosítsák a tervet olyképp, hogy ne legyen külön női és férfi-fürdő, hanem osszák be, hogy a hét bizonyos napján tértsék, más napon nők fürdhetnek.

Kőszeghy József főmérnök magáévá teszi ez indítványt és kimutatja, hogy így 22 zuhany és 10 kád-fürdő lesz, elejtve az emeleti részt, mi által a költségek szinte fél annyira redukálódnak.

Ezt a megoldást a bizottság elfogadta.

**A legszebb
estélyi és bálipapucskok**

**MOSKOVITS Bemertéri fióküzletében.
Szabott gyári egységáruk.
Telefon 687.**

Bemutatják a város-major felosztásának tervét. A telken két egymásra merőleges utcát nyitna a város, amihez járul a Pece fölötti új utca. A keletkező téblákon épülne fel az ipar-palota, a tűzoltólaktanya s a belső új utcán eladó telkekkel is rendelkezne a város. Vita merült fel a körül, hogy a Mezey-utcáról kifutó új utca a város telkét két részre ossza-e, vagy úgy legyen a telek szélén, hogy a szomszéd telektulajdonosok is frontot kapjanak?

A bizottság a város-major telkének két részre osztása mellett foglalt állást.

Darvas Imre az Emlék-tér és Rimanóczy-utca hegyében palotát kíván építeni s kéri az idomtalan teleknek építésre alkalmassá való tételét, minek fejében vállalja a park rendezését. — A bizottság teljesíti a kérelmet s javasolja, hogy az átadandó telek négyszögmetert 50 koronájával adják.

A Hadadi-féle telket, tul a városligeten, felajánlották a városnak megvételre. Hat hold terület ez, melyet 120.000 koronáért ad a tulajdonos. A bizottság 40.000 koronáért javasolja a terület megvételét.

Karácsonyi Géza szobrászművész ajánlatot tett a színház mögött egy Szigligeti-kut létesítésére. Bécs küldte a mintát, jelezve, hogy 12 ezer koronába kerülne. A szobor kezdetleges, a bizottság napirendretérést javasol.

— Iskolát, szegényházat építsünk előbb — mondja Siket Traján, azután szobros kutat.

Sorra került Gerster-Megyery Szunyogh vállalkozók ajánlata a munkáslakásokra vonatkozólag. A Rédey-kert és a csendőriskola mögötti területet kéri, ahova 400 munkáslakást terveztek, különböző típusokkal, udvarokkal és köztérrel. Lesznek egyszobás, kétszobás lakások és konyha nélküli legényszállások. A terv pompás, szociális szempontból nagyfontosságú. A terület egészséges és munkáslakások céljaira nagyon alkalmas, mert minden oldalról megközelíthető. A lakások után összesen 104.340 korona bérösszeg folyna be, a telep a város tulajdona lenne s az első három évben garantálják a bérösszeget. Az építés 1.640.000 koronába kerülne. Kőszeghy József főmérnöknek mindössze az a műszaki kifogása van, hogy a mezezetten facement helyett vasbetont használnak.

Incze Lipót ajánlja, utasítsák a mérnöki hivatalt, szerezzen be adatokat a bécsi és budapesti munkásházakról szerzett tapasztalatokról. Azt hiszi, hogy ennél a tervnél egyszerűbbet, praktikusabbat és olcsóbbat csinálhat maga a város.

A bizottság elhatározta, hogy bízzák meg a főmérnököt, tanulmányozza a kérdést Bécsben és Budapesten és 4 hét múlva tegyen jelentést.

A Szent János-utca kibővítésére a Központi Takarékpénztár ajánlatot tett, hogy a sarokházat megveszi 230.000 koronáért és oda palotát épít, de csak úgy, ha a kisajátítandó terület négyzetméterét 439 koronájával veszi át a város. Atveendő volna 103 négyzetméter. A mérnöki hivatal javasolja a kisajátítást.

A bizottság 20.000 korona kisajátítási összeget ajánl.

Még néhány apróbb ügyet tárgyalt a szakbizottság s az ülés véget ért.

•Tisztelet a bécsi oláh ifjuságnak!

Ezzel köszönti az egyik nemzetiségi sajtóorgánium azokat az éretlen suhancokat, akik Bécsben Apponyi előadását megakarták zavarni s addig lármáztak és fűtyöltek, míg kidobták őket. Ugy ír az illető lap erről a roppant éretlen és szánalmasan tökéletlen neveltlenségről,

mint valami hőstettéről. Ezen a pózoláson még a lap olvasói is bizonyonyal szánalmasan mosolyogni fognak, nagyon csekélyek lehetnek annak az igényei, aki ilyen hősségekkel is beéri. Ellenben most már megtudjuk, honnan indult ki az egész hajsza, komolyabbá azonban a hecc úgy sem válik. Hogy is mondta Apponyi? »Senkitől sem kívánhatjuk, hogy különb modort tanusítson, mint amilyen a sajátója.«

Az Egyesült Biharmegyei Kereskedelmi Bank és Központi Takarékpénztár közgyűlése.

Az elmúlt év jelentőségteljes volt Nagyvárad város pénzügyi és közgazdasági életében. Két tekintélyes, közbizalomnak örvendő pénzintézet: a Biharmegyei Kereskedelmi, Ipar- és Terményhitelbank és a Központi Takarékpénztár egyesült, hogy hatványozott erővel, óriási, a vidéken ritkaság számba menő részvénytőkével szolgálja Biharmegye és Nagyvárad közgazdaságát, iparát, kereskedelmét.

Az egyesült hatalmas pénzintézet tegnap tartó első évi közgyűlést, amely különben az egyesülésben résztvevő Biharmegyei, Ipar- és Kereskedelmi Bank 43. és a Központi Takarékpénztár 8. évi közgyűlése volt.

A gyűlésen a részvényesek óriási számmal jelentek meg s az elért nagyszerű eredményért ovációkban részesítették az igazgatóságot, különösen dr Popper Akos vezérigazgatót, akinek agilitása, kiváló szaktudása hozta létre különösen az egyesülést s emelte a virágzás mai magas fokára a kiváló pénzintézetet.

Markovits Antal vezette a közgyűlést, amelyen jelen voltak:

Himeesh Frigyes, Markovits Antal, Bogdán Jenő, Zathureczky István, Ruzska Kálmán, Reismann Mór, Schenker Eerenc, Breider Armin, dr Grósz Menyhért, dr Miskolczy Ferenc, Darvas Imre, Grósz Zsigmond, ifj. Moskovits Mór, Farkas Izidor, Kövér Endre, Nagy Márton, dr Fásy Lajos, Krausz Dávid, Rendes Vilmos, Ficzek Lajos, Markbreit Sándor, Telegdi József, dr Popper Akos, dr Matolay Károly, Biszterszky Iván, Léderer Márton, dr Sarkadi Lajos, Blayer Ignác, Lichtmann Mor, Sternthal Arthur, Hunyady Ferenc, ifj. Rimanóczy Kálmán, dr Stern Odón, Rósenberg Izsó, dr Gyémánt Jenő, dr Rezső Mór, dr Várnai Ferenc, Róna Armin, Kormos József, Rácz Jakab, Hollós Mihály, Kertész Márton, Gábor József, Faragó Aladár, Löbl Dezső, Grünwald Jenő, Hraniczky Károly, dr Jakobovits Emánuel, Kaczián Károly, Wechsler József, Moskovits Vilmos, Schwartz Gyula, Mándi Rezső, Markovits Károly, Széles Gyula, Kepes L. Miklós, dr Ertsey Péter, Schönberg Armin, Vidor Manó, dr Löwy Mór, Lusztig Jakab, Molnár Lajos, Lausch Károly, Petry Gyula, Bügler Vilmos, Egrý Rezső, Kirch Árpád, Molnár Béla, Fisch Mór, Középegy Kálmán, ifj. Klein Lázár, Engel Ignác, dr Edelmann Menyhért, Hegedüs Nándor, Fleischer Ignác, Neuländer Mihály, dr Sebő Mihály, Kovács Kálmán, Kerekes Manó, Hegedüs Árpád, Fata Sándor, Lakatos Ede, Fodor Izsó, Lukács Gyula, Kolliner Miklós, Molnár Henrik, Jerzsák István, Lichtmann Menyhért, Lichtmann Jenő, dr Kertész Ferenc, dr Löbl László, Aufrecht Mór, Schwarz Mór, Marton Manó, Váli Géza, Debreczy Imre, Buzy János, dr Gerő Sándor, dr Adorján Ármán,

dr Barta Dezső, Jónás Andor, Szalay József, Havassy Zsigmond, Urán Mihály, Deutsch Ignác, Keller József, Kiss Kolos Jenő, Weiszlovits Emil, Szödényi Nándor, dr Fisch Áron, Blau Sámuel, Helfy József, Blayer Kálmán, Balog Árpád, Dévald László, dr Tóth Ferenc, dr Halász Márton, dr Kovács Zsigmond, Biszterszky Elemér, Szimay Zoltán, dr Szeghalmay Sándor, Fekete Sándor, Halász Béla, dr Mártonffy Marcell, Róthbarth A. Ede, Róssinger József, Spitzer Ede, Breider Lajos, Flegmann Rezső, Rósenberg Márton, Weisz Zsigmond, Aron Menyhért, Steier Jakab Popper Árpád, Markovits Elemér, Katona József, Grünstein Sámuel, Fischer Sámuel, Sebess Gyula stb.

Elnök konstataálta, hogy a közgyűlés szabályszerűen lett összehívva határozatképes s a közgyűlést megnyitotta.

Dr Popper Akos vezérigazgató felolvasta az igazgatóság jelentését, melynek elején foglalkozik az elmúlt év általános pénzügyi viszonyaival.

A jelentésből közöljük a következőket:

Mielőtt jelentésünk részleteire térnénk át, bejelentjük, hogy az egyesülést a május 4-iki rendkívüli közgyűlés határozatának megfelelőleg keresztül vittük.

Az egyesülés folytán szükségessé vált üzleti helyiségünk kibővítése. E célra megvettük a szomszéd Molnár-féle házat, melynek a jelenlegi forgalmi teremmel kapcsolatos részből átalakítása és új építkezés által intézetünk teljesen megfelelő helyiségeket fog kapni és e mellett mindkét házunknak bő kamatoztatása biztosítva van. A biharmegyei bank helyiségében, míg megnagyobbított üzlethelyiségünk elkészül, fiókot tartunk fenn.

Jelentjük továbbá, hogy úgy a január 29 én elhatározott, mint a május 4-én elhatározatba ment tőkefelelősi műveleteinket a jelzett közgyűlések határozatainak megfelelő módon, a legteljesebb sikerrel végrehajtottuk.

Ez alkalommal van szerencsénk bejelenteni, hogy jelzálogkölcseink átvállalására több elsőrangú záloglevél kibocsájtó intézettel előnyös megállapodásokat létesítettünk és ez alapon anélkül, hogy saját tőkénket immobilizálnók, a jelzálog-üzletet a jövőben erőteljesebben lesz módunkban fejleszteni.

A lefolyt üzleti évben előfordult fizetésképtelenségeknél érdekeltiségünk egyáltalában nem volt, mégis hogy kihelyezéseinket a lehető legreálisabban mérlegeljük, leirtuk összes kétesnek minősíthető követeléseinket 37814 korona 82 fillér összegben.

Programmunknak megfelelően a legnagyobb kulanteriával veszünk részt szolid, egészséges alapon nyugodt kereskedelmi és iparvállalatok fejlesztésében.

A lefolyt évben részt vettünk kisebb és kisebb bizosított részesedéssel a Tátray és társai vasöntőde és gépgyár cégnek, 300.000 korona alaptőkével és a Kuránder és Ullmann fűszernagykereskedő cégnek 1 millió korona alaptőkével részvénytársasággá való átalakításában. Az előbbinél a Biharmegyei Takarékpénztárral együttesen, az utóbbinál egyedül intézetünk látja el a bankári teendőket.

A lefolyt év második felében intézetünk kebelében terményáru bizományi osztályt létesítettünk. Örömmel jelenthetjük, hogy e téren is már szép forgalmat bonyolítottunk le, kielégítő üzleti eredménnyel. Ezen osztály elég jelentékeny nverességét ez évi mérlegünkben nem számoltuk el.

Korábbi alapításainkból a legnagyobb sikerrel felemelte alaptőkéjét a Polgári takarékpénztár r-t. Kolozsvár 500.000 K-ról 1.000.000

Itt a vadászat!

legyverek eredeti gyári árban árjegyzék szerint; lovánbá a legelső gyárosok fegyverei csak Nagyvárad, Rákóczi-út 15. szám alatt kaphatók eredeti árban. M. kir. löpor-árud a.

Ha élvezettel akar vadászni, úgy fegyverét és patron-szükségletét szerezze be szakember-nél, mert nem mindegy az, hogy csak puska vagy patron legyen, hanem fontos, hogy az jó és szakértő által legyen készítve, ne hagyjuk magunkat félrevezetni hangzatos hirdetésektől, mert rendszeren későn bánjuk csak meg, ha ilveneknek felülünk. Sauer-féle

LADÁNYI JÓZSEF puskaművesnél Telefonszám 269

K-ra, Székelyhídi Népbank 200.000 koronáról 300.000 K-ra, Tenkei gazdasági takarékpénztár 200.000 K-ról 400.000 K-ra.

Lebonyolítottuk a lefolyt üzleti évben a hegyközkövácsi-i Zathureczky-féle, a felsőszécsi gróf Teleky-féle, a lessi-i dr Gyémánt-féle és a köröstarjáni Tóth István-féle parcellázásokat. Az elért üzleti hasznokat csak részben számoltuk el az évi mérlegünkben.

Jelentésünk kapcsán egy az intézetet ért szomorú halálesetről is meg kell emlékeznünk. Az elmúlt évben ugyanis augusztus hó 14-én egyik kiváló főosztályvezetőnk Kövér István pénztáros dőlt ki az élek sorából, bent az intézet helyiségében, szorgalmas munkája közepette. Benne egy teddhetlen jellemű, nemes gondolkodású férfit s hivatása magaslatán állott példás tisztviselőt és intézetünk létesítésében érdeműs alapítót veszítettünk el.

A lefolyt üzleti év nyereségének felosztására vonatkozó indítványunk a következő: a közgyűlés rendelkezésére áll a múlt évi nyereség-áthozat 12,544 K 48 f, hozzáadva az ezidei nyereség 697,424 korona 61 f. Összesen: 709,969 K 09 fillér. Fizetessék osztalékul 14,000 db 400 K névértékű részvény után részvényenkint 32 K, 448.000 K, a tartalékalap gyarapítására az alapszabályszerű 5 százalékos 34,871 K 23 f helyett 100,000 K, alapszabályszerű jutalékokra 129,023 K, a nyugdíj-alap gyarapítására 14,000 K, jótékony célokra 6,000 korona. Összesen: 697,023 K, a fennmaradó 12,946 K 09 fillér pedig a következő évre vitessék át.

A jótékony célokra javasolt 6000 koronából első sorban a múlt évben létesített intézményünket a »Szünidei Gyermektelep«-ünket óhajtjuk fejleszteni.

A felügyelő bizottság jelentésének felolvasása után

Dr. Ertsey Péter orsz. képviselő szólalt fel. Tíz év óta figyelemmel kíséri Nagyvárad gazdasági fejlődését s úgy látta, hogy a legnagyobb figyelmet érdemli, amit a Központi takarékpénztárnál látott. Ketté választja az egyesült két pénztárat s kijelenti, hogy a Központi takarékpénztár bámulatos tevékenységet fejtett ki közgazdasági életünkben s mikor már önére jöbél nem lett volna képes további szolgálatot tenni közgazdasági életünknek, megtalálta a fuzió helyes útját. Nyolc év alatt a két intézmény oly nagy sikert ért el, amelyet más intézet 50 év alatt futott meg s agilitással és realitással oly bizalmat biztosított, mint más fél század alatt. Elismerésre méltó a vezérigazgató financialis intelligenciája, melylyel az üzleteket vezeti, lekötözött modorával, gyorsan, bonyolítja le s gyors áttekintésével felismeri melyik a realis üzlet. Az ő személye garancia a jövőre. Mellette a buzgó tisztakar. Ezért a részvényesek a legnagyobb bizalommal és hálával vannak az igazgatóság és különösen a vezérigazgató iránt.

Az igazgatósági jelentést elfogadták s a felmentvényt megadták.

Végül a megüresedett választmányi tagsági helyekre a közgyűlés egyhangulag megválasztotta: Balogh Árpád, Debreczy Imre, dr. Ertsey Péter, Egry Rezső, Fabricius Dzsó, Friedmann Benő, Grünvald Jenő, Hranyczy Károly, Helfy József, Jerzsák István, Keller József, Kerekes Manó, Krugstein Izidor, Kirch Árpád, Lindenbaum Ignác, Mándi Rezső, Molnár Henrik, dr. Nemes Aron, Petry Gyula, dr. Rozvány Jenő, Schütz Albert, Schwartz Artur, Schwartz Gyula, dr. Sebő Mihály, Steier Jakab, Spitzer Ed-, Szűcs Izsó, Székely Sándor mérnök, dr. Verzár István, dr. Waldmann Béla, Wiener Emil, Zlinszky Béla részvényeseket.

UJDONSÁGOK.

* Megyebizottsági tagválasztások.

A napokban volt a béli és urszadi kerületekben a megyebizottsági tagok választása. Mindkét helyen egy-egy tagsági hely jött üresedésbe, mert a közigazgatási bíróság az előző választásokat megsemmisítette. A polgárok bizalma most is az előző alkalommal megválasztottak felé fordult, Bélben Balogh Kálmán püspökségi erdőmestert, Urszadon dr. Krüger Aladár ügyvédet választották meg.

* Az állami tisztviselők lakbérmozgalma. A nagyvárad állami tisztviselők, — mint ismeretes olvasóink előtt — széleskörű mozgalmat indítottak aziránt, hogy a miniszter Nagyváradot a harmadik lakbérosztályból a másodikba emelje. A tisztviselők mindenképpen méltánylandó mozgalma mindeztideig nem járt eredménnyel. Tegnap tartottak ismételt gyűlést Bary József törvényszéki elnök elnöksége alatt, amelyen a nagyvárad állami tisztviselők csaknem teljes számban megjelentek. Bary József elnök beszámolt a kiküldött bizottság működéséről. Előadta, hogy több országgyűlési képviselőt, így dr. Hoványi Gézát, gróf Tisza Istvánt, dr. Várady Zsigmondot felkérték a támogatásra, akik megtették minden lehetőt, azonban a miniszter nem tartotta teljesíthetőnek a kérelmet. A gyűlésen elhatározták, hogy új kérelmet intézzenek a miniszterhez. Mindenesetre sajnálatraméltó, hogy a nagyvárad állami tisztviselők minden tekintetben jogos és méltányos kívánsága és törekvése nem járt a kellő sikerrel, mert Nagyváradot a lakásdrágaságban nem mulja felül egyetlen vidéki város sem.

* A vicinális mérnök drágasági pótléka. A vármegye törvényhatósága Székely Sándornak a vármegyei vicinális utak mérnökének 12 százalékos drágasági pótlékot szavazott meg. A miniszter a határozatot tegnap jóváhagyva leküldte az alispánnak.

* Konfliktus az Akadémián. A jogászok irodalmi estélyére vonatkozólag sajnálatos konfliktus támadt az iskolai hatóság s az ifjúság között, amely reméljük, hogy kedvőre fog fordulni. Hoványi dékán eddig még ugyanis nem engedélyezte az estély megtartását.

* Halálozás Szentmarjai Márton nyugalmazott adótárnok tegnap reggel életének 80-ik évében Henkén meghalt. Az elhunytat ma délután helyezik örök nyugalomra.

* Rimanóczy Béla nem virilis. Rimanóczy Béla az 1912. évi városi virilisek között mérnöki oklevele alapján jött be, mert adóját kétszeresen számították. Rozvány Jenő ez ellen felebbezést adott be, mert Rimanóczy Bélának Amerikában szerzett oklevele van, amely itt nem érvényes. A közigazgatási bizottság a felebbezésnek helyt adott, mert Rimanóczy Béla az amouri elektrotechnikai egyetemen szerezte oklevelét s azt nem honosította. Külföldi oklevél alapján pedig az adót kétszeresen számítani nem lehet Rimanóczy Béla adóösszege pedig nem éri el a viriliséghoz szükséges magasságot. Helyére Brüder Jenő jön be Nagyvárad 1912. évi virilisei közé.

* Pénztézetek közgyűlése. Ma, vasárnap négy pénztézet, illetve részvénytársaság tartja évi közgyűlését. Nagyvárad legrégebbi pénztézete a Nagyvárad Takarékpénztár délelőtt 10 órakor; a Leszámitoló és Jelzálogbank délelőtt fél 11 órakor; a Biharmegyei gazdák áru- és terményrészvénytársasága szintén fél 11 órakor; a Biharmegyei Takarékpénztár pedig délelőtt fél 12 órakor tartják évi közgyűléseiket.

* A községi számadások. A vármegye hivatalos lapjában legutóbb szigorú rendelet jelent meg az alispántól. Az alispáni rendeletnek alapját a községi számadások képezik, melyekre a központi számvevőség panaszt tett az alispánhoz. A panasz szerint a községi számadások a legnagyobb hanyagságot és felületességet árulják el. A számadásokat pedig a jegyzőknek és járási számvevőknek kellene elkészíteniük. A számadásoknál a jegyzők számítanak a járási számvevő felülvizsgálatára, a járási számvevő viszont számít a központi számvevőségre és a számadások úgy ahogy legtöbb esetben a segédjegyző összeállította, kerülnek be a központi számvevőséghez. A betérjesztett fontos számadások legnagyobb része rosszul van összeállítva. Hiányoznak a megfelelő okmányok, vagy a számadási tételek nincsenek könyvek szerint kitüntetve. Ugyannyira, hogy nem ritka az eset, mikor teljesen ujonnan készítették el a számadásokat. Hogy pedig mily nagy hátránya az a községnek, ha számadása késedelmesen nyert elintézés ezeket miatt, azt csak a községek vezetői tudják. Az alispán most 31 pontba foglalva szigorú utasítást adott minden jegyzőnek, hogy a számadásokat a legpontosabban készítsék el. Az 1911. évi számadásokat március 15-ig kell betérjeszteni. Az alispán szigorúan meghagyja minden jegyzőnek és járási számvevőnek, hogy a fenti időre az általa meghatározott pontok szerint kifogástalanul küldjék be a számadásokat a járási főszolgabírókhoz, mert ellenkező esetben a megfelelő intézkedéseket lépteti életbe.

* A kamara felebbezése. Nagyvárad város legutóbbi közgyűlése elhatározta, hogy a nagyvárad kereskedelmi és iparkamara részére az évi 3000 koronát az 1912. évre még megszavazza, az 1913. évtől azonban a hozzájárulást nem adja tovább. A nagyvárad kereskedelmi és iparkamara a közgyűlés ezen határozatát kellő indokolás kíséretében megfelebbezte. Rámutat, hogy két oldalú szerződésről lévén szó, azt a város egyoldalul meg nem változtathatja, legfeljebb felvilágosítást kérhet arra nézve, hogy szükséges-e még a kamara fenntartására a város hozzájárulása. A város különben is tetemes összeget ad az ipari és kereskedelmi iskoláknak, ösztöndíjakat tűz ki stb, amelyekkel a város ez irányú kötelezettségeit veszi magára. A hozzájárulás szükségét igazolja a kamara költségvetése.

* A fatolvaj halála. Magyarcsékei tudósítónk jelenti, hogy tegnap délelőtt életével fizette meg egy szerencsétlen ember azt, hogy más érdekében elakart lopni egy lát. A megbűnhődött fatolvajt Bortis Juonnak hívták. Ténleg ugyszólván a lopott tából élt, melyet rozoga szekéren hordott be Váradra és itt olcsó pénzért adta el, végig házalva tiz utcát is még tudott adni rajta. Tegnap délelőtt is kiment a Papp Károly tulajdonát képező erdőbe, ahol egy hatalmas fatörzset akart kivágni. A fa gyökereit körül ásta már a szerencsétlen ember s a vastagabb gyökereket is

Reggelizés előtt félpohár

Schmidthauer-féle

Használata valódi áldás gyomorbetegségeknél, székszorulásban szenvedőknek.

Igmándi keserűvíz

Az elrontott gyomort 2-3 óra alatt teljesen rendbe hozza. Kis üveg 40 fill. Nagy üveg 60 fill.

Kapható Nagyvárad és vidékén minden gyógyszerárban és jobb fűszerüzletben.

kivágta, mikor a fa hirtelen kidőit és maga alá temette a fatolvajt. Papp Károly így találta rá tegnap este meghalva.

* **Matiné Bányághy tárlatán.** A vármegeyház nagytermében a Bányághy Vince és B. Bartók Rózsa festőművészek tárlatán ma délelőtti 11 órakor művészi matiné lesz. A műsor következő:

1. Versek. Előadja Szőke Gizi a Szigligeti színház művésznője. 2. a) Részlet Goldnak »Sába királynőjéből,« b) Gerard bölcsődala. Eneklő: Lantos Ferenc hangversenyénekes. 3. Kuplák: Előadja Aranyossy Nusi a Szigligeti színház művésznője. 4. Versek. Irta és felolvassa: Branyiczky Dezső író. 5. Albumblatt duette Horváth Henrikktől. Előadják: Zay Margit és dr. Mezey Zsigmond. 6. Zongora-szám. Előadja: Zay Margit. 7. Operette dalok. Eneklő Horváth Mici, a Szigligeti-színház művésznője. Az ének-számokat Polgár József a kiváló talentumu zenetanár kíséri zongorán. Matiné után több érdekes kép fog előrvezettni s így könnyen olcsón juthat bárki szép művészi képekhez.

* **Lefűrészelte a kezét.** Béli tudósítónk jelenti, hogy az ottani üveggyárban véres bal eset történt tegnap délelőtti. Benye Demeter, ugyanis, aki a gőzfűrészt mellett volt foglalkoztatva, saját vigyázatlansága folytán fa helyett a bal kezét nyomta oda a sebesen forgó fűrészhöz. A fűrés egy pillanat alatt levágta Benye balkezéről az ujjakat.

* **41-ik jótékonycélú államsorsjáték.** A cs. kir. lottójövedéki igazgatóság Bécsben most rendezte a polgári jótékony célokra szóló 41-ik sorsjátékot, melynek húzását február 15-én tartják meg. Mint a játéktervből kitűnik ezen sorsjáték dusan el van látva nyereményekkel és 21.146 nyereményével, melyek mind készpénzben kifizetettek — köztük főnyeremények 200.000, 50.000, 30.000, 20.000 stb. koronával — nagyon kedvező esélyeket nyújt. Tekintettel arra, hogy a tiszta jövedelem jótékonycélokra fordítatik ezen sorsjegyek aránylag olcsó árak mellett — darabonként 4 korona — nagy kelendőségnek örvendenek.

* **A fiataloknál felügyelő hatóságának ülése.** A fiataloknál nagyvárad felügyelő hatósága ma délelőtti 11 órakor a nagyvárad kir. itélőtábla tanácstermében (Tisza Kálmán-tér 16. I. emelet, 19 sz. a.) Molnár Géza kir. kuriai bíró elnöke alatt teljes ülést tart, amelyre a felügyelő hatóság tagjait ezúton is meghívja. A teljes ülés tárgysorozata: 1. A titkár által a felügyelő hatóság 1911. évi működéséről készített jelentés és annak tárgyalása. 2. Esetleges indítványok. Az ügy iránt érdeklődőket szívesen lát a vezetőség.

x **Budapestre utazó t. olvasóink** a főváros legújabb és legmodernebb szállodájában az »Excelsior«-ban, Rákóczi-ut 72. (Tulajdonos: Aczél Miksa) szállnak meg, hol minden szoba meleg, hidegvíz, központi fűtés, villanyal stb. van ellátva. Szobák naponta 5 koronától feljebb kaphatók. Reggeli, ásványvíz, ruhavasalás és beretválkozás a szobáiban foglaltatik. Telefon: 140—72.

FLEGMAN

új áruházát
megnyitotta,

melynek megtekintésére a
n. é. közönséget tisztelettel meghívja.

Legújabb béli cipők
valódi orosz és amerikai
kalucsnik
legolcsóbban
REICHARD-áruháza
cégnél Rákóczi-ut kaphatók.
Telefon szám 207.

x **Itt a vadászat!!** Ha élvezettel akar vadászni, úgy fegyverét és patron szükségletét szerezz be szakembertől, mert nem mindegy az, hogy csak puska vagy patron legyen, hanem fontos, hogy az jó és szakértő által legyen készítve, ne hagyjuk magunkat félrevezetni hangzatos hirdetésekkel, mert rendszeren későn bánjuk csak meg, ha ilyeneknek felülünk. **Sauer-féle** fegyverek eredeti gyári árában árjegyzzék szerint; továbbá a legelső rendű gyárosok fegyverei csak **LADÁNYI JÓZSEF** puska-művesnél kaphatók eredeti árában. M. kir. löporáruda. Telephon 269. Nagyvárad Rákóczi-ut.

x **A bőséges étkezés után** néha jelentkező gyomortulterheles, gyomornyomás, felfúvódás és nehéz emésztés okozta kellemetlen érzésektől gyorsan és biztosan megszabadít egy fél pohár **Schmidthauer-féle** igmádi keserűviz.

x **Szép** imakönyvek, ifjúsági iratok, mesés könyvek, képeskönyvek, levélpapírok nagy választékban érkeztek **Benkő Arthur** könyv- és papírkereskedésének. Pallay Lexikon teljes 18 kötetben olcsón Rákóczi-ut 54. szám. TELEFON 870.

x **Nagy** cukorka nagyvásár Aszódinál **Kossuth-utca**. Szaloncukrok, figurák, csilárok, díszek, ezer és ezer-féle édességek nagyban és kicsinyben kaphatók lesznek. Nagyvárad, Sas-palota. **Telefon 635.** és **Cukorka királynál** Kert-utca országos hírv. cukorka vásár egyedül csak Aszódinál.

ORSZÁGOS KÖZVETÍTŐ BANK
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Nagyvárad, Rimanóczy-utca 9. I. em.

Kieszközöl

törlesztéses és jelzalog kölcsönöket,
Financirozza HÁZAK VÉTELÉT és ELADÁSÁT és azokra, mint minden más ingatlanra a legmagasabb értékbecslés szerint GYORSAN OLCSO KÖLCSÖNT folyósítat.

ÓVÁS.

Óvakodjunk a selejtes kézi munkáktól, Bóvli árut ne vegyen, mikor

ujat és szépet

nálam az elismert olcsó áron szerezhethet be.

TÁTRAY GUSZTÁV
Rákóczi-ut 4. sz. — Telefon 783.

Figyeljünk a czéj!

Tudósítás!

Tudatni kívánom az igen tisztelt eddigi megrendelőim-mel és az elegáns ruhákat szerető uri közönséggel, hogy **az őszi és téli szöveteim** megérkeztek. Angol és belföldi szövetekben oly nagy választékkal rendelkezem, hogy bármelyik fővárosi céggel felveszem a versenyt, ugyszintén az előállítáiban is, ami a saját vezetésem alatt történik

Nagybecsű pártfogást kér

FRIEDLÄNDER

angol uri szabó cég

Nagyvárad, Szent János-utca 4. sz.

Mintákkal kívánatra háznál szolgálok.

Telefon 11—41

Telefon 11—41

Tisztelettel értesitem Nagyvárad város és Biharmegye nagydemű közönségét, hogy **az 1792-ik évben alapított**

ékszer-, arany- és ezüstmű
üzletemet f. év január havában

teljesen **ujjonnan berendezve** a legkényesebb igényeknek megfelelő áruval felszerelve

nyitom meg a Bémer-téren

ujjonnan épülő özv. Kolosváry Sándorné házában. — Jutányos árak, szolid kiszolgálás, óriási választék. — Kérve a nagydemű közönség nagybecsű pártfogását. — Tisztelettel:

Kolosváry Sándor,

ékszerész, arany- és ezüstműves.

Ideiglenes helyiség Rákóczi-ut 5. Veiszlovits-ház, az Orsolya zárdá templomával szemben.

SZÍNHÁZ.

Heti műsor:

Vasárnap délután: Tatárjárás, este: Leányvásár (ujdonság.)

Hétfő: Leányvásár (bérletszünetben.)

Kedd: Leányvásár (bérletszünetben.)

Szerda: Leányvásár (bérletszünetben.)

Csütörtök: Bűn virága.

Péntek: délután Leány menyecske, este Bűn virága.

Szombat: Bűn virága.

Vasárnap: délután Nincs tovább, este Leányvásár.

Leányvásár. Martos Ferenc, Bródi Miksa és Jacobi Viktor szenzációs operettjét minden várakozást felülmúló érdeklődéssel várja a közönség. A ma esti bemutató zsufolt ház folytonos tetszése előtt zajlik le, akkora és biztos sikerrel, aminőt még nem aratott operett magyar vidéki színpadon. Tizezrek értékét látja a közönség a diszletekben, amelyek teljesen egyenlőrangúak a Király színház kiállításával. A színház négy ízben adja egymásután teljes bérletszünetben a darabot, amelyre az előadásokat megelőző napok délután 4 órájáig a bér-lők helyét fenntartják.

A bűn virága. Egy új nagyváradai szerzőnek, Véssey Kálmánnak nagy talentumra és meglepő irói készségre valló darabját készíti most elő a színház, a Bűn virágát. Mint értesülünk, a nagyváradai bemutató után pár héttel Debrecenben, Győrött, Kolozsvárt és a jövő szezonban Budapesten is menni fog ez az értékes társadalmi dráma, amelynek szerepei a legjobb kezekben vannak.

A Tatárjárás. Vasárnap délután a még mindig nagyon népszerű Tatárjárás megy a Szigligeti színházban. A kedvelt operettet a már ismert jó szereposztásban adják.

Vas és rézbutor



GYÁRTI RAKTÁRI

Székényág, 3 matraccal 20 korona
Sodronybetét 10 korona
Rézkariss 4 korona
Gyermekág 24 koronától feljebb, kapható

Kohn Adolf
vaskereskedőnél Nagyvárad, Kossuth-utca
10 sz. Telefon 636.

TANÜGY.

A Gyermektanulmányi Társaság közgyűlése.

Városunkban csendben és minden zaj nélkül de annál eredményesebben működik a Gyermektanulmányi Társaság. Ezelőtt két évvel alakult meg, azzal a szép jellegével: »Ismerd meg a gyermeket és szeretni is fogod.« Két évi munkájáról adott beszámolót a tegnapi közgyűlésen, melyen dr. Edelman Menyhért elnökolt.

Dr. Edelman megnyitójában körvonalozta a Gyermektanulmányi Társaság célját, szükségét, működését eredményét s kéri a munkában való részvevést és segítséget.

Vaday József igazgatótanító a tanítóság nevében igéri, hogy az egyesületnek mindenkor buzgó munkái lesznek.

Dr. Berkovits René titkári jelentése után Laszcsik Ernő tanítóképző tanár számolt be a nagyváradai összes iskolák tanulóirol. Kiállított (mintegy 2700 darab) »Jellem-lap«-ok eredményének az összeállításáról.

Szűcs Izó ipariskolai igazgató a múlt év június havában megtartott rajz és kézügyességi kiállításról adja be jelentését.

A pénztári jelentés után a folyó ügyek elintézése következett. Az elfoglaltsága miatt a titkári állásról lemondó dr. Berkovits Renének a fáradságos munkálkodásáért jegyzőkönyvi köszönetet szavazott a közgyűlés.

A tisztújítás alkalmával megválasztották elnöknek: Vasady Lajos kir. tanfelügyelőt társelnöknek: dr. Edelman Menyhért, Szűcs Izót és Huszella Gyulánét, ügyvivő alelnökké: Laszcsik Ernőt, titkárrá: Zöldy Bertalant, pénztárossá: Darvas Nándort és ellenőrré: Kerekes Manót.

IRODALOM.

A »Vasárnapi Ujság« január 28-iki számának képei közt általános és nagy érdekességre számíthatnak azok a pompás kivitelű képcsoportok és sorozatok, melyek az angol királyi keletindiai tigrisvadászatait, az új francia miniszteriumot, Hebbel Judit-jának Nemzeti Színházi előadását, a mostani téli divatot, Bartha Ernő képeinek kiállítását, Pekár Gyula új Uránia darabjának érdekesebb képeit, az új horvát bánt stb. mutatják be. Szemere György regénye, Jakab Odön verse, Bán Ferenc novallája, Könyves Tóth Kálmán régi utleírása, Alexander Bernát színházi cikke, Farkas Zoltán mű-

kritikája, stb. bősséges olvasmányt adnak az irodalom iránt érdeklődőknek. Egyébb közlemények: kép a Duna jégzajlásáról, a legutóbbi amerikai nagy tüzvészről, cikk Janku Abrahámról, (képpel) s a rendes heti rovatok. Irodalom és művészet, sakkjáték, stb. — A »Vasárnapi Ujság« előfizetési ára negyedévre öt korona. Megrendelhető a »Vasárnapi Ujság« kiadóhivatalában (Budapest, IV. ker., Egyetem-utca 4. szám.)

Az Élet 1912. évi január 28-iki száma a következő érdekes és változatos tartalommal jelent meg: A diadalmas lelkeség. Izsóf Alajos. — Intelligenciánk válsága és a közgazdasági egyetem. Sétáló. — A pesti ember sportja. — A kiterített tündér. Dolmány József. — Szerelem. (Költmény.) Kanizsay Fereuc. — Londoni levél. Halasi Andor. — Este a farnesei kertek alatt. (Költmény.) Dutka Akos. — Egy ország agóniája. Fráter Aladár. — Gyere el hozzánk. Tabáni Jenő. — Panu. (Regény.) Aho—Kara. — A Napkirály rokona. Sik Sándor. — Judit. Dr. Radványi Kálmán. — Kedélyes hangverseny. Izsóf Alajos. — Parancsolom! Box. — A tél művészete. — Mozgóképek. — Szerkesztői üzenetek.

MULATSÁG.

Farsangi naptár.

Február 1. A Tiszti kaszinó táncsal egybekötött hangversenye.

Február 2. Az Evangélikus Nőegylet teaestélye.

Február 4. A Katolikus Legényegylet farsangi mulatsága a Kereskedelmi Csarnokban.

Február 17. A Tiszti kaszinó céllövő estélye.

A Katolikus Legényegylet táncmulatsága.

Február 4-én, vasárnap, műsorral egybekötött táncmulatságot rendez a nagyváradai *Kath. Legényegylet* az egyleti helyiség renoválási költségeinek javára. Kezdeté este fél 9 órakor a *Kereskedelmi Csarnok* összes helyiségeiben. A táncestély műsora a következő:

1. Magánjelenet. Előadja: Vadász Andor.
2. Enekszóló, Schubertől. Eneki: Gózsa Ilonka. Zongorán kíséri: Halmos András, egyleti karmester.
3. Magánjelenet. Előadja: Biró György.
4. Párosjelenet: Korbita József és Nagy István.
5. Egyleti dalárda.

A meghívók szétküldtek, akik még igényt tartanak a meghívóra, óhajukat a rendezőségnek jelentsék be.

A zenét Bura Karcsi zenekara szolgáltatja.

Az Evangélikus Nőegylet teaestélye.

Városszerte nagy az érdeklődés az Evangélikus Nőegylet teaestélye iránt, mely február 2-án pénteken délután 5 órakor lesz a *Kereskedelmi Csarnokban*. Az előjelből itélve az est a farsang egyik legsikerültebb mulatsága lesz. Belépődíj: Személyjegy 2 korona, táncos-jegy 1 korona. Felültetésekét köszönettel vesz és hirlapilag nyugtá a rendezőség.

SPORT.

A Nagyváradai Atletikai Club közgyűlése. A Nagyváradai Atletikai Club február hó 4-én (vasárnap) délután 5 órakor a »Bihari Vivó Club« (Bémer-tér, Pannonia épület) helyiségében tarja évi rendes közgyűlését. Tárgysorozat 1. Elnöki megnyitó. 2. Főtákos jelentés. 3. Zárszámítás és költségvetés. 4. Felmentvény megadása. 5. Tisztújítás. 6. Esetleges indítványok.

EGYESÜLETEK.

Előadás a Kath. Legényegyletben. Ma d. u. 5 órakor a Kath. Legényegyletben a szokásos előadást az egylet elnöke dr. Wucskics Gyula fogja megtartani.

Építőiparosok összejutása. A nagyváradai építőiparosok szövetsége e hó 28-án, d. e. 10 órakor a szövetség hivatalos helyiségében, (Teleky-utca 13. sz. I. em.) rendes évi összejutást tart, melyre a szövetség tagjait ez uton is tisztelettel meghívja az elnökség.

ZENE ÉS MŰVÉSZET.

A mai hangverseny.

Nagyvárad művészi életének nagy eseménye lesz ma ismét: *Mosshammer* Román a zseniális hárfaművész lép fel *Friedmann* Ignáccal, a nagytehetségű zongoraművésszel. *Mosshammer* ismeri már a nagyváradai közönség. A hárfajáték terén talán egyedül álló hatalmas talentum, akinél mesteribb erővel és melegebb szívvel ezt a hangszeret valaki aligha kezeli. Legutóbbi fellépése nagy sikerrel járt és így bizonyos, hogy ma is szívesen fogja meghallgatni a nagy művészt.

Hasonlóképpen lelkes fogadtatásra számíthat *Friedmann* Ignác, aki diadallal járta be már Európa nagyobb városait és mindenütt hódolattal hajoltak meg nagytehetsége, rátermettsége előtt s a játékában rejlt melegség és bensőség elragadta mindenütt a hallgatóságot.

A hangverseny ma este pontban fél 9 órakor veszi kezdetét s így a közönség saját érdekét védi, ha az alábbi rendkívül gazdag műsorból egyetlen számot sem mulaszt el.

Műsor:

I. Brahms: Variationen und Fuge über ein Thema von Händel, *Friedmann* Ignác.

II. Hans Trnecek: Schubert Fantasie, *Mosshammer* Roman.

III. a) Chopin: Nocturne H dur, b) Chopin: Valse As dur, c) Chopin: Polonaise B dur, d) Chopin: Etude Ges. Cis, e) Chopin: Scherzo, *Friedmann* Ignác.

Szünet:

IV. a) Suk: Menuett, b) Bortkiewicz: Prélude, c) *Friedmann*: Tabatiere á musique, *Friedmann* Ignác.

V. a) A Durand: Chaconne. b) P. Alvars: L'Adieu (Romance), c) E. Schuecker: Mazurka, *Mosshammer* Román.

VI. Schulz-Erler: Arabesken über ein Thema von Strauss, *Friedmann* Ignác.

Igazságszolgáltatás.

A székelyhídi választás epilógusa.

Az általános választások alkalmával heves küzdelem volt a székelyhídi kerület három jelöltje: dr. Molnár Akos, Fráter Loránd képviselő és dr. Dóczy Imre között. A jelöltek hívei minden követ megmozgattak, hogy jelöltjük diadalra jusson és nem kimélték az ellenpártiakat. A választási küzdelem idaje alatt a kerületi iparosok közül többen igen éleshangú rőpirattal támadtak Dóczy ellen, aki ezért sajtópert indított ellenük. Már egyszer volt ez ügyben tárgyalás, azonban akkor a bizonyítás kiegészítése miatt elnapolták és tegnap délelőttre tűzték ki az új esküdtszéki tárgyalást. Azonban ítéletre nem került a sor, mert a vádlottak bocsánatot kértek és így az ügy békés befejezést nyert.

NYILTTÉR.

PÉNZ 

Olcsó
tőketörlesztéses kölcsönöket

10—75 évre folyósít, ugyiszintén régi drágább kamatu kölcsönöket kicserél, convertál a lehető legrövidebb idő alatt

Házak, szőlők, földbirtokok örök árban való adás-vétel vagy bérletét a legsikeresebb eredménnyel közvetíti. Földbirtok parcellázását saját költségén elvállalja és finanszírozza.

Faludi Ignác utóda
BARNA ARTHUR
bankbizományi és ingatlan forgalmi irodája
NAGYVÁRAD, MÉSZÁROS-UTCZA 2-ik SZÁM.

FOGAK.

Ép gyökerek bennhagyásával művészikivitelben szájpaddal nélkül is készít **kitűnő hır-nevü**

Fogműtermében

Özv. **Dr. Deákné**

Nagyvárad, Kossuth-u. 2.
Fekete Sással szemben

TÁVIRATOK.

Héderváry Bécsben.

Budapest, jan. 27.

(Saj. tud.) Héderváry ma Bécsbe utazott és holnap 11 órakor kihallgatáson jelenik meg a király előtt. A kihallgatástól sokat remélnek. E kihallgatás után fogják ugyanis megtudni a továbbiakat. Bécsben már előre figyelmeztették egyes lapok a miniszterelnököt, hogy a katonai kérdésekkel ne is álljon elő a felség előtt, mert úgy jár, mint elődei jártak.

A trónörökös és Aehrenthal.

Bécs, január 27.

Prágából táviratozzák, hogy a Cseszko Szlovo jelenti, hogy a trónörökös határozottan gróf Aehrenthal mellett nyilatkozott. A trónörökös volt az, aki annak idejében személyváltozást kívánt a külügyminisztérium vezetésében, de amikor meghallotta, hogy milyen módon folyik a kampány Aehrenthal ellen, a bécsi urakháza egyik tagja előtt keményen elítélő hangon nyilatkozott. Ugyanez a lap jelenti, hogy a király is azt hangoztatta, hogy amíg ő él, addig a külpolitika irányában változás nem fog történni.

Barkóczy távozása.

Budapest, jan. 27.

Fővárosi tudósítónk jelenti, hogy ma délben kézbesítették Barkóczy bárónak Zichy János leiratát, melyben az V-ik osztály éléről a VIII. osztályhoz helyezi át Barkóczy Madách Emánuellel együtt fog működni. Az V-ik osztályt Boncz Ödön fogja vezetni.

A közös budget.

Budapest, jan. 27.

A pénzügyminiszteriumban tegnap a közös budget tárgyában tanácskozás folyt, melyen a minisztérium részéről dr. Teleszky János államtitkár, a hadügyminisztérium részéről Berger osztályfőnök és Vögl főintendáns vett részt.

KÖZGAZDASÁG.

Gabona üzlet.

Borgida Béla és Társa jelentése

Budapestben

A gabona-tőzsdén tegnap lanyha volt az irányzat. Készáru 2 és fél fillérrel olcsóbb.

Határidők zárlata:

Áprilisi buza (1912)	— —	11-83
Májusi buza	— —	11-79
Októberi buza	— —	11-02
Áprilisi rozs	— —	10-39
Októberi rozs	— —	9-16
Áprilisi zab	— —	9-80
Októberi zab	— —	8-41
Májusi tengeri (1912)	— —	8-75
Juliusi tengeri	— —	8-76

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

Nagyvárad város tanácsának árverési küldöttségétől.

932—1912. szám.

Ajánlati felhívás.

Nagyvárad város tanácsától nyert megbízás folytán a város tulajdonát képező Apolló telek értékesítése céljából 1912. március hó 21-ik napján d. e. 10 órakor a városház bizottsági termében ajánlati tárgyalást fogok tartani.

Az ajánlati tárgyalás három irányban lesz megtartva:

1. Az ingatlan felépítésére bérbiztosítási kötelezettség nélkül.
2. Az ingatlan felépítésére bérbiztosítás kötelezettségével
3. A felépítendő ingatlanok bérbeadására.

Az 1. és 2. pont szerint a vállalatba adandó munkálatok a következők:

I. Föld munka. II. kőmives munka III. elhelyező munka. IV. kőfaragó munka. V. vasbeton munka VI. vas munka. VII. ács munka. VIII. tetőfedő munka. IX. bádigos munka X. szigetelő munka XI. burkoló és beton munka. XII. padozati munka. XIII. asztalos, lakatos, mázó munka. XIV. üveges munka. XV. redőny munka. XVI. szobafestő munka XVII. kályhás munka. XVIII. szobrász munka. XIX. falburkolati munka. XX. központi fűtés. XXI. vízvezeték és csatornázási munka. XXII. villamos világítás berendezési munka. XXIII. villamosjelző berendezés, házi telefon és villámhárító XXIV. porszívó berendezés. XXV. felvonók. XXVI. különleges munkák

Bérbiztosítás nélkül, vagyis tisztán az építkezési munkálatoknál úgy az I-től XXVI. tételek alatt felsorolt összes munkálatokra, mint az egyes tételek alatt megnevezett munkanemekre külön-külön tehető ajánlat, azonban csakis az ajánlati űrlap kitöltésével és az egységárak megjelölése mellett. Ebből a célból a város ártételekkel ki nem töltött költségvetési és ajánlati űrlapokat bocsájt a pályázók rendelkezésére és az

ajánlattevőknek maguknak kell azon egységi árakat kitüntetni, melyek mellett a munkálatok végrehajtására magukat kötelezik.

Bánatpénzül tisztán építkezési munkálatoknál 250,000 koronáig 5 százalék, ezenfelül összeg után további két százalék teendő le. A bánatpénzt az ajánlathoz csatolni nem szabad, hanem a bánatpénz letételét igazoló s a városi pénztár által kiállított letéti nyugta, vagy ennek közjegyzőileg hitelesített másolata melléklendő az ajánlathoz.

Bérbiztosítással egybekötött építésre vonatkozó ajánlatok csak az I. XXVI. tétel alatt felsorolt összes munkálatokra s általában összegnek, továbbá az épület összes helyiségei bérbevételeinek kötelezettsége és az évi bérnek a megajánlásával tehető. Ily ajánlatok benyújtói az elébb említett bánatpénzen felül a bérbiztosítási ajánlat külön biztosítása céljából további 70,000 koronát tartoznak biztosítékként letenni s ez az összeg csak a bérbiztosítási idő leteltével fog azon ajánlattevőnek kiadni, akinek bérbiztosítással egybekötött építési ajánlatát a város elfogadja.

A felépítendő Apolló bérház bérbevétele csakis olyan ajánlatok vétetnek figyelembe, melyek az egész épület összes helyiségeinek bérbevételeire tételnek. Az egész épület összes helyiségeinek bérbeadására a kikiáltási ár 70,000 korona, a bánatpénz 17500 korona.

Minden ajánlat ivenkint egy koronás bélyeggel látandók el és csakis szabályszerűen kiállított s lepecsételt borítékban 1912. évi március hó 21-ik napjának d. e. 10 órájáig beérkezett ajánlatok fognak figyelembe vétetni.

Az építési tervek, az építkezésre vonatkozó vállalati feltételek a városi mérnöki hivatalnál a hivatalos órák alatt megtekinthető s ugyanott az építésre vonatkozó ajánlati s az ártételekkel ki nem töltött költségvetési űrlapok ivenkint 20 fillérért megszerezhető.

A bérbiztosítás mellett leendő felépítésre, nem különben az épület bérletére vonatkozó feltételek alulírott hivatalos helyiségében tekinthetők meg a hivatalos órák alatt.

Minden ajánlattevő köteles ajánlatában világosan kitenni, hogy ezen pályázati hirdetményt, a Rimanócy Kálmán által készített műszaki leírás és építkezési tervek, a vállalati, illetve bérleti feltételeket ismeri s azokat magára nézve kötelezőnek elfogadja.

Azon pályázók, kik a várossal még szerződéses viszonyban nem állottak, vagy a városi hatóság előtt még ismeretlenek, tartoznak szállítóképességüket és megbízhatóságukat a lakhelyük szerint illetékes kereskedelmi és iparkamara bizonylatával igazolni.

Ajánlattevők ajánlatukkal a végleges döntési kötelezettségbe maradnak, ellenben Nagyvárad városát az ajánlati tárgyalás eredménye felett hozandó határozatának jogerőre emelkedésével kötelezi.

Vállalat nyertes vállalkozó köteles az építési munkát 1912. május 1-én megkezdeni és azt 1913. nov. hó 1-re befejezni és átadni.

Nagyvárad város törvényhatósági bizottsága fenntartja azt a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok felett az ajánlati árakra való tekintet nélkül szabadon választhasson, újabb árlejtés, illetve ajánlati tárgyalást tarthasson, esetleg árlejtésen kívül is tárgyalásokba bocsájtkozhatson és az értékesítés tekintetében teljesen szabadon s a legjobb belátása szerint intézkedhessen. Nagyvárad, 1912. január hó 22-én.

Komlóssy József

tanácsnok,

mint az árverési küldöttség elnöke.

Grand Hotel Berlin

nagyszálloda és pensio

Budapest, Révay-u. 10.

140 szoba, lift, gőzfűtés. Andrássy- és Váci-körutal szemben, az Opera mellett. Szobák 2 koronától feljebb. Hónapos szobák 60 koronától.

Igazgatóság.

Saját érdeke,

hogy lehetőleg összpontosítsa szükségleteinek beszerzését egy cégnél, mert ez uton védi érdekeit legjobban.

- ELŐNYEI:**
1. Nem kell ismeretlen cégekhez fordulnia.
 2. Nem lesznek szétágazó kötelezettségei.
 3. Állandó összeköttetésnél pontos és reális kiszolgálást biztosít magának.
 4. Állandó összeköttetése mindig vigyázni fog önt vevőjének megtartani.

Saját érdeke, hogy csak ismert, előkelő céget tiszteljen meg bizalmával.

Aufrecht és Goldschmied utóda

Elek és Társa r.-t.

Budapest, IV., Károly-körut 10. sz.

Kaphatók kényelmes havi lefizetésre, állandó összeköttetésnél folyószámlára is:

- | | |
|--|--|
| 1. A magyar és német irodalom összes termékei. | Tuloldali 12 osztályunk összes cikkei elsőrangú minőségűek és minden osztály cikkeiről külön kimerítő árjegyzékkel rendelkezünk és a kivánt árjegyzéket ingyen és bérmentve küldjük. |
| 2. Képek. | |
| 3. Böröndök és bőröndárak. | |
| 4. Férfi fehérműek. | |
| 5. Látszővek. | |
| 6. Fényképkészülékek, felszerelések. | |
| 7. Vadászfegyverek, pisztolyok, fióbertek. | Elvünk: Vevőnkünk megtartása, pontos kiszolgálás méltányos árak révén. |
| 8. Chinaezüstárak. | |
| 9. Csillár- és petroleum-lámpák. | |
| 10. Rézbutorok. | |
| 11. Szőnyegek. | |
| 12. Mindennemű hangszer. | Minden felvilágosítással szívesen szolgálunk. |



Feldstrick Kálmán

könnyűkötészet és dobozgyártása
Nagyvárad, Rákóczi-ut Moskovits-ház

A Széchenyi étteremmel szemben.

Készít mindennemű a szakmába vágó munkát a legegyszerűbb és a legdiszesebb kivitelben.

Nagyvárad-város, Biharvármegye, Magy. kir. ítélőtábla, a Nagyvárad és vidéki M. kir. Adóhivatalok, M. kir. honvéddhadapródióskola és a megyei összes főszolgabírók és körjegyzők szerződéses szállítója.

Négy középosztályt végzett fiu nyomdász tanulónak felvétetik.

Telefon 1153. Interurbán Telefon 1153.

Hölgyek figyelmébe!!!



Igen kedvelt
Zsigmond-fűző

remek, kipróbált és kedvelt jó szabásu egyenes Reform és csipő-fűző a hasat minden nyomás nélkül fűzi és a testnek remek formát kölcsönöz, a gyomrot szabadon hagyja. Kizárólag egyedül és a

Izsák Lidiánál

rendelhető meg. — Becses pártfogását továbbra is kérve, teljes tisztelettel

Izsák Lidia

A Szigligeti-színház művésznőinek egyedüli fűzőszállítója.
Nagyvárad, Nagy Sándor-utca 1.

Nagyvárad város

VILLAMOS MŰVE

Iroda és raktár: NAGYVÁRAD, Vár-tér 1.

Ertesítjük a t. közönséget, hogy a
Wolfram lámpák

ára olcsóbb lett, **Wolfram** és egyéb izzólámpák nagy raktára **legolcsóbb áron** a közönség rendelkezésére áll. Telefon rendelésre ráfizetés nélkül házhoz szállítjuk.

Egész éjjel ügyeletes szolgálat.

Költségvetések ingyen.

Telefon szám 514.

Etvállaljuk villamos világi-tási és erőátviteli berendezések felszerelését.

Csillárok,
évlámpák

állandóan nagy választékban kaphatók.

Villamos motorok

1/4 lóerőtől minden nagyságban.

Főszerelő telefonja 55. sz.

Bámulatba ejt mindenkit az „ILLATSZER KIRÁLY” árai!

Körözspart, Lévy-palota.

Figyeljen az árakra.

1 üveg Odol	74 kr.
1 » francia szájviz	25 »
1 » száj szagtalanító	50 »
1 tubus dr Heyder fogcserm	50 »
1 » Thymol	20 »
1 » Stomatín	20 »
1 » téglés Odontin togpasztá	55 »
1 drb Odontin betét	85 »
1 üveg Pixavon	98 »
1 üveg Bay Rum	85 »
1 » Vera Viollette brillantín	80 »
1 » francia brillantín	15, 22, 35 »
1 » folyékony brillantín	50 »
1 » valódi dió olaj	15 »
1 » » kivonat	75 »
1 drb bajszkötő	15, 20 85 »

1 üveg Kerpel kézfenomító	88 kr.
1 téglés Margit crém	40 »
1 » Diana crém	65 »
1 drb Dianna szappan	65 »
1 dob Lechner puder	88 »
1 » amerikai porcellán puder	1 frt 20 »
1 üveg amerikai petrol	50 »
1 » Emke hajszesz hajhullás ellen	1 frt »
1 fekete champos	12 »
1 rud rozsa Glycerin szappan	20 »
8 drb francia ibolya szappan	50 »
1 » Kielhauser ibolya glycerin szappan	28 »
1 » Speick szappan	28 »
1 » Windsor szappan	88 »
1 tubus kaloderma	28 »
1 » Beloderma kézfenomító	20 »
1 üvegtéglés tejcerm	20 »

1 csomag eredeti Gillette kés	1 frt 85 kr
1 Gillette utánzatu borotva készlet	1 » 50 »
1 valódi serte hajkefe	70 »
1 dublé bajszkefe	20 »
1 valódi serte ruhakefe	45 »
1 körömkefe	05 »
1 surolókefe óriási	20 »
1 surolókefe kisebb	10 »
12 drb Royal angol cipő erém	96 »
1 drb cipőerém-kefe kenőkefével	70 »
1 » cipőfenyestő flanel	20 »
1 » Jurigatem Zománc	80 »
1 mtr vörös gumicső	60 »
Egynegyed Ko Brunaz watta	85 »

806

Gummi ágylepedő 6 féle minőség igen olcsón, mindennemű betegápolási cikk legolcsóbban, minden más itt fel nem sorolt pipere és háztartási cikkek legnagyobb választékban, igen olcsón! Saját zsebének ellensége, ha személyesen meg nem győződik az árakról.

Nincs vásárlási kényszer! Illatszerek kimérve a legmodernebb Odeurökben!

Budapest—Nagyvárad—Kolozsvar.

Table with columns for V.v., Gy.v., Sz.v., Gy.v., Tvsz., Sz.v., Gy.v. and rows for stations: Budapest k.p.u., Bpest ny.p.u., Szonok, Puspokladany, Barand, Sap, Berettyoujfalu, Mezopeterd, Biharkeresztos, Artand, Bors, Biharpuspoki, Nagyvarad, Vrad-Velence, Fugyivasarhely, Mezoszakadat, Mezotelegd, Mezoteleki, Czecske, Eled, Eled megálló, Rikod, Rév, Rév megálló, Zichy barlang, Varsonkolyos, Barátka, Jadvölgy, Királyhágó, Feketető, Csucsá, Kolozsvar.

Puspokladany—Debrecen—Szatmar.

Table with columns for Sz.v., Gy.v., Tvsz., Sz.v., Gy.v., Tvsz., Sz.v., Gy.v. and rows for stations: Puspokladany, Kaba, Hajdusoboszo, Debrecen, Ermhalyfalva, Nagykároly, Szatmar-Nemeti.

Nagyvarad—Vaskoh—Korosbarafalva.

Table with columns for Tvsz., Szv., Oda—Vissza, Szv., Tvsz. and rows for stations: Nagyvarad, Vrad-Velence, Rontó, Felixfurdó, Kardó, Nyárló, Magyargyepes, Tasadó, Drágcséke, Magyarcséke, Dusafalva, Szombatság-Venterrogos, Pusztahollód, Gyanta, Fekete Kápolna, Solyom, Belényesörvényes, Borz, Belényesujlak, Belényessonkolyos, Városfenes, Belényes, Dragánfalva, Kisszedres, Rény, Biharlonka-Rézbánya, Vaskoh-Korosbarafalva.

Vesztó—Kötegyán—Pusztahollód.

Table with columns for V.v., Vv., Oda—Vissza, Vv., Vv. and rows for stations: Vesztó, Okány, Nagygyanté, Sarkadkeresztúr, Méhkerék, Kötegyán, Kötegyán, Pósapusztá, Illye, Csegöd, Erdogyarak, Árpád, Feketebátor, Feketető, Tenke, Körösmart, Tenkemocsár-Gyanta, Pusztahollód.

Szombatság—Venterrogos—Bihardobrosd.

Table with columns for V.v., Tvsz., Oda—Vissza, Vv., Tvsz. and rows for stations: Szombatság-Venterrogos, Nánhegyes, Bihardobrosd.

Nagyvarad—Békéscsaba—Szeged—Arad.

Table with columns for Szv., Mv., Szv., Mv., Szv., Vv., Oda—Vissza, Vv., Szv., Mv., Mv., Szv., Szv. and rows for stations: Nagyvarad, Ossipusztá, Vradless, Gyapju, Cséffa, Puspokradvány, Madarász, Nagyszalonta, Pusztabarmód, Kötegyán, Sarkad, József szanatórium, Gyulai városerdő, Gyula, Biczere, Békéscsaba, Arad, Szeged-Rókus.

Nagyvarad—Gyoma.

Table with columns for Szv., Vv., Oda—Vissza, Szv., Vv. and rows for stations: Nagyvarad, Ossipusztá, Uj-Palota, Körösgyires, Vizesgyán, Körösszeg, Körösnagyharsány, Köröszkál, Nagytópusztá, Komádi, Ihráz, Kótpusztá, Vesztó, Szeghalom, Körösladány, Kéthalom, Dévaványa, Ózdamajor, Gyoma.

Szekelyhid—Margitta—Szilagysomlyó.

Table with columns for Vv., Szv., Szv., Oda—Vissza, Szv., Szv., Vv. and rows for stations: Szekelyhid, Kiskereki-A. vására, Apátkeresztúr, Vedresábrány, Monos-Petri, Margitta, Érábrány, Szeltalló, Szotdobágy, Bátyok, Berettyószéplak, Márkaszek, Ipp-Zoványfurdó, Szilagynagyfalva, Szilagysomlyó.

Nagyvarad—Ermhalyfalva.

Table with columns for Vv., Szv., Szv., Oda—Vissza, Szv., Szv., Vv. and rows for stations: Nagyvarad, Biharpuspoki, Bihar, Paptamási, Gyapoly, Bihardioszeg, Nagy-Kágya, Szekelyhid, Érselénd, Érsenián, Ermhalyfalva.

Debrecen—Nagyvarad.

Table with columns for Szv., Szv., Szv., Oda—Vissza, Szv., Szv., Szv. and rows for stations: Debrecen, Szepes-Telegdi-sósfordó, Mikepércs, Sárd, Derecske, Derecske v.-tér, Konyár, Sándoros, Konyári sóstófürdő, Bajonta, Pocsaj-Esztár, Kismarja, Nagykereki, Nagyszántó, Nagyzomlin, Biharpuspoki, Nagyvarad.

Saránd—Nagyléta—Vértés.

Table with columns for Vv., Vv., Vv., Oda—Vissza, Vv., Vv., Vv. and rows for stations: Saránd, Hajdubagos, Hosszupályi, Monostorpályi, Nagyléta-Vértés.

Az idő közep európai idő szerint. A vastag számok gyorsvonatot jelentenek. A este 600 órától reggeli 5:30-ig terjedő idő a percek aláhuzásával van jelezve. Gy.v. = gyorsvonat. Sz.v. = személyvonat. Mv. = motorvonat. Vv. = vegyesvonat. Tvsz. = tehervonat személyszállítással. + = a vonat feltételesen megáll.

Védjegy: „Horgony“.

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**
pótléka

egy régióknak bizonyult háziszser, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult köszvénynél, oszúznál és meghüleséknél.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K-80, K1.40 és K2.- és úgyszólván minden gyógyszerertárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerész, Budapest. Dr. Richter gyógyszerertára az „Arany oroszlánhoz“, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.



6000 ajándék óra.

Reklám céljából fentjelzett mennyiségű órát ajándékozunk e lap olvasóinak. Csakis a lelegegységesebb, — kívánat szerint — ur- vagy női alakú „Noblesse“ precíziós órák kerülnek szétküldésre. Irjon azonnal, amíg a készlet tart: **Hans Schmitz, a rany és ékszeráruházának, Wien, VI., Liniengasse 60.**

Meghívás.

**A Nagyváradi Takarékpénztár
65-ik rendes közgyűlésére**
mely 1912. évi január hó 28-án délelőtt 10 órakor fog az intézet saját üzlethe-
lyiségében megtartatni.

Tárgyai:

1. Az igazgatóság jelentése az 1911. év üzleti eredményéről.
 2. A felügyelő-bizottság jelentése az 1911. évi zárszámadások megvizsgálásáról és ezzel kapcsolatosan a mérleg megállapítása, valamint a nyereség felosztása iránti határozathozatal és a felmentvény megadása.
 3. Az alapszabályok 40. §-a értelmében lelépő 6 váltóbíró megválasztása három évi időtartamra.
 4. Az igazgatóság előterjesztése a nyugdíj-alap állásáról.
- A mérleg eredeti példánya az üzlethe-lyiségben f. hó 19-től kezdődőleg a részvényesek által megtekinthető.

Nagyváradi, 1912. január 14.

Hlatky Endre
elnök.

Érvényes határozat hozatalára a közgyűlésen legalább 25 olyan részvényesnek kell jelen lenni, kik az alaptőkének legalább egy negyedrészt képviselik.
Minden részvényes, ki a közgyűlésen részt akar venni, tartozik a közgyűlést megelőzőleg a társaság pénztárába részvényét, melyet legalább egy hó előtt saját nevére íratott, szelvényeivel együtt letenni, hol azt öt illető szavazat mennyiségéről térítvényt kap.

Uradalmak, gazdaságok, községek ha jó kútat akarnak, forduljanak:

Márkutz József

villanyerőre berendezett épület és diszmulakatos ipartelepéhez
NAGYVÁRAD, Perces-utca 9. szám.



Szép, tartós és jól főző

takaréktűzhelyek

és lakatos tömegáruk állandó raktáron.

Drótkerítéseket a legjutányosabb áron készít.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

TATRAY és TSA RT.

Vasöntöde és gépgyár. Nagyváradi, Össi-tér.

Elvállal: Épület és mulakatos munkákat, vízvezeték és csatornázási munkákat, gyárak teljes berendezését, közlőműveket.

Gyárt: gazdasági gépeket és ekéket, magánjárókat és cementipari gépeket.

Biharmegye legnagyobb gépjavitó műhelye.

Műszaki gépészmérnöki iroda.

A Biharmegyei Gazdák Áru és Hitelintézete rt.
Nagyváradi, Nagypiac-tér, Andrányi-ház.

Befizetett alaptőke: 1.000.000 korona.

Elfogad takarékbetéteket, ha azok állandók 5^o-os kamatoztatásra, továbbá folyószámlai betéteket is elfogad.

A betétkamatadó az intézet fizeti.

Folyószámla hitelt nyújt legkedvezőbb feltételek mellett.

Leszámitol váltókat a legelőnyösebb kamattal mellett gazdálkodók, kereskedők és iparosok részére és foglalkozik mindennemű bankszerű beszedésekkel (incassó) olcsó díj mellett.

Előleget nyújt értékpapírokra, terményekre és árukra; kölcsönöket ad előnyös törlesztés mellett.



Arjegyzék
küld:

akác:
gledicsia.

nemes gyümölcsfa,
vadoncz és szőlőveszöröl.

Ungváry László
Cregléd.

**A Biharmegyei Gazdák Áru- és
Hitelintézete r.-t. sertéshizlaló
telepén**

kövér sertések

naponként reggel 6 órától, d. u.
6 óráig egyenként is a

napi áron kaphatók.

FÉLIX-FÜRDŐ

téli és nyári gyógyhely. Európa leggazdagabb kénes hévviz forrása. Víz hőfoka 49° C. 17 millió liter víz mennyiség.

Csuz, köszvény, ischiás, izzadmányok és női betegségek ellen. 1909-ben 9200 beteg hagyta el gyógyultan, javultan a páratlanul hatásos fürdő gyógyforrásait. **Penzió rendszer október 1-től május hó 1-ig.** Elsőrendű ellátás, reggeli, ebéd, vacsora, fűtés, szoba világítás, egyszeri fürdés a Ferencz-fürdőbe pocró-
cozassal hetenként 56 koronába kerül.

A Viktor szálló folyosója össze van kötve a fürdőkkel. A folyosókon lévő kályhák állandóan fűtve vannak. Bármilyen időben meghülés veszélye nélkül lehet a kurát eredménnyel használni.

Posta, távirtda, interurbán telefon, állandó gyógyszerertár a fürdő telepén. Prospektust küld az igazgatóság.

Budapest—Nagyvárad—Kolozsvár.

Main railway schedule table for Budapest-Nagyvárad-Kolozsvár route, including columns for V.v., Gy.v., Sz.v., Tvsv., and station names like Budapest k.p.u., Szolnok, Püspökladány, etc.

Püspökladány—Debrecen—Szatmár.

Sub-schedule table for Püspökladány-Debrecen-Szatmár route, listing stations like Püspökladány, Kaba, Hajdusoboszló, etc.

Nagyvárad—Vaskó—Körösbarafalva.

Sub-schedule table for Nagyvárad-Vaskó-Körösbarafalva route, listing stations like Vaskó, Körösbarafalva, Váradi-Velence, etc.

Vésztő—Kötegyán—Pusztahollód.

Sub-schedule table for Vésztő-Kötegyán-Pusztahollód route, listing stations like Vésztő, Kötegyán, Pusztahollód, etc.

Szombatság—Venterrogoz—Bihardobrosd.

Sub-schedule table for Szombatság-Venterrogoz-Bihardobrosd route, listing stations like Szombatság, Venterrogoz, Bihardobrosd, etc.

Nagyvárad—Békéscsaba—Szeged—Arad.

Sub-schedule table for Nagyvárad-Békéscsaba-Szeged-Arad route, listing stations like Békéscsaba, Szeged, Arad, etc.

Nagyvárad—Gyoma.

Sub-schedule table for Nagyvárad-Gyoma route, listing stations like Gyoma, Ózdmajor, Kéthalom, etc.

Székelyhid—Margitta—Szilágysomlyó.

Sub-schedule table for Székelyhid-Margitta-Szilágysomlyó route, listing stations like Margitta, Szilágysomlyó, etc.

Nagyvárad—Ermihályfalva.

Sub-schedule table for Nagyvárad-Ermihályfalva route, listing stations like Ermihályfalva, Bihar, Gyapoly, etc.

Debrecen—Nagyvárad.

Sub-schedule table for Debrecen-Nagyvárad route, listing stations like Debrecen, Szepes-Telegdi-sósfürdő, etc.

Sáránd—Nagyléta—Vértés.

Sub-schedule table for Sáránd-Nagyléta-Vértés route, listing stations like Sáránd, Nagyléta, Vértés, etc.

Az idő közép-európai idő szerint. A vastag számok gyorsvonalat jelentenek. A este 600 órától reggeli 500-ig terjedő idő a percek aláhúzásával van jelezve. Gy.v. = gyorsvonalat. Sz.v. = személyvonalat. Mv. = motorvonalat. Vv. = vegyesvonalat. Tvsv. = tehervonalat személyszállítással. † = a vonal feltételesen megáll.

A VILÁG LEGJOBB TEÁI



Az angol király szállító!
Különlegesség:
„Kingdom Blend“
Az angol király five o'clock teája.



UNITED KINGDOM
U.K. TEAS
TEA COMPANY
LONDON EC



A valesi hereeg szállító!
Az „UK.“ teák.
módfelett kiadások és zamatosak.

Főraktár: Janky Antal utódánál.

Telefon: 629. sz. Telefon: 629. sz.

PÁL SÁNDOR

műbútorasztalos

Nagyvárad, Uri-utca 49. szám.
Elvállal minden szakmájába vágó munkát, u. m.: matt és fényezett szobaberendezések, konyhabutorok készítését és portál munkákat.

Jó és izléses munkaért jótallók.

Telefon: 629. sz. Telefon: 629. sz.
192



NIGRIN
(Fennolendit)

Legjobb cipőkrém
Mindenütt kapható:
A német vadászati kiállítás arany éremmel kitüntetve

Belépési felhívás.

A POLGÁRI TAKARÉK és SEGÉLY-SZÖVETKEZET.
Kossuth Lajos-utca 4. szám
1912 január 1-én megnyitotta
17-ik évtársulatát.

Az igazgatóság ez uton felhívja Nagyvárad város és Biharvármegye t. közönségét az új évtársulatba való belépésre. A belépés tetszésszerű száma törzsbetét jegyzésével történik, melyek mindegyike után hetenkint 1 korona fizetendő a szövetséget pénztárába. Vidéki tagok a befizetéseket postai csekk útján is eszközölhetik. Az új évtársulat 3 évig tart, melynek eltelté után a tagok az általuk ekként megtakarított tőkét az elért haszoneredményben való arányos részesedés mellett megkapják.

A szövetséget célja, hogy tagjainak a heti befizetésekből tőkét gyűjtsön és hogy tagjai hitelének, keresetének és gazdálkodásának előmozdítása céljából nekik olcsó és kényelmes kölcsönöket nyújtson.

Kölcsönök adatainak:

- a) a heti befizetések kilenczted része erejéig minden további biztosíték nélkül;
- b) ingatlanokra;
- c) elegendő biztosítékot nyújtó kézi zálogra;
- d) megfelelő kezesség mellett váltóra, kötelezővényre. A szövetségetbe való belépés alkalmával törzsbetétenkint 50 fillér beiratási díj fizetendő és egy heti részlet befizetése után már mindenki megkapja törzsbetéti könyvecskéjét.

Az új évtársulatba belépők részére kölcsönök már most folyósíthatnak. *A kölcsönökről kiállított kötelezővények bélyeg- és illetékmentesek.*

A belépni szándékozók felkéretnek, hogy a felvétel iránt üzlethelyiségünkben (Kossuth Lajos-utca 4. sz.) mielőbb jelentkezni sziveskedjenek.

Nagyvárad, 1911. december hó.

Tisztelettel

„A Polgári takarékos és segélyező-szövetséget” igazgatósága.



Ő csász. és Apost. kir. Felségének legfelső elhatározása folytán,

A polgári jótékony célokra szánt

XLI-ik CSÁSZ. KIR. ÁLLAMSORSJÁTÉK.

Ez az Osztrák birodalomban egyedüli törvényesen engedélyezett sorsjáték 21.146 készpénz nyereményt tartalmaz, 625.000 korona összértékben.

A főnyeremény 200.000 korona.

A nyeremények kifizetéseért a csász. kir. lottójövedék kezekedik.

A húzás visszavonhatlanul 1912. február 15-én fog megtartatni.

Egy sorsjegyének ára 4 korona.

Sorsjegyek Wienben a csász. kir. államsorsjátékok osztályánál, III. ker., Vordere Zollamtsstrasse 7. sz. a., továbbá a lottógyűjtődékben, dohánytőzsdékben, adó-, posta-, távirda- és vasuti hivataloknál, váltóüzletekben stb. kaphatók. Játéktervek sorsjegy vevők részére ingyen adatnak ki. A sorsjegyek portómentesen küldetnek szét.

A csász. kir. lottójövedéki igazgatóság (államsorsjátéki osztálya).

















TARSOLY és RISZTO

Nagyvárad, Rákóci-ut. Minden vasarnap kirakat kiállítás.

különlegességek vaskereskedésében